პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ

ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1977 ხუთშაბათი 1 დეკემბერი № 280 (17020) ფასი 2 კაპ. 1977

დამკვრელური შრომით აღვნიშნოთ დეკემბერი!

დღეს ენგურჰესის მშენებლობაზე

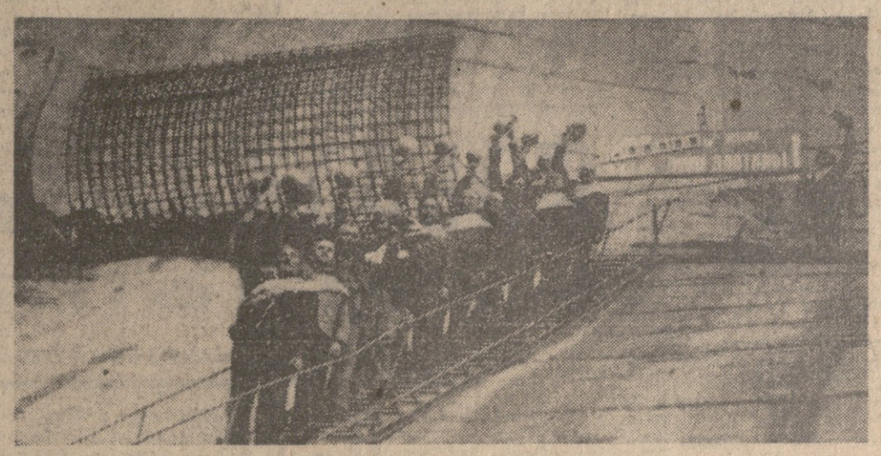

ლენინი აღმავლობით შრომობენ ამიერკავკასიის ჰიდროენერგეტიკის ფლაგმანის — ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლები. მათი თითოეული დღე აღსავსეა მნიშვნელოვანი მოვლენებით. ეს გასაგებიც არის: ძალზე დიდია ამ დამკვრელური მშენებლობის მნიშვნელობა. მისი სიმძლავრე მოაღწევს 1.640 ათას კილოვატს, რაც თითქმის 45-ჯერ ჭარბობს ზემო ავჭალის ვ. ი. ლენინის სახელობის ჰიდროელექტროსადგურის სიმძლავრეს.

ამ დღეებში მშენებლობაზე ღირსშესანიშნავი მოვლენა მოხდა. კაშხალის ტანში ჩაასხეს 1.600-მეათასე ტონა ბეტონი. მისი ჩასხმის უფლებისათვის გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება.

შრომით მეტოკეობაში გამარჯვება მოიპოვა ბრიგადამ, რომელსაც დავით აკობა ხელმძღვანელობს. მან დაიმახსოვრა თაღოვანი კაშხალის ტანში 1.600-მეათასე ტონა ბეტონის ჩასხმის უფლება.

* * *

სურათზე: სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებულები, რომელებსაც მიენიჭათ უფლება თაღოვანი კაშხალის ტანში ჩაესხათ 1.600-მეათასე კუბური მეტრი ბეტონი.

თ. ჰეიშვილის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

დღევანდელობის მხარდამხარ

ორი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო ცნობილი დადგენილება „მავნე ტრადიციებისა და წესჩვეულებების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ".

ესოდენ საჭირო დადგენილების მიღება განპირობებული იყო მთელი რიგი ფაქტორებით. როგორც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი აღნიშნავდა, არის მოვლენები, რომლებიც ჯერ კიდევ საგრძნობ მორალურ და მატერიალურ ზარალს აყენებენ საზოგადოებას. ასეთ მოვლენებს მიეკუთვნება ზოგიერთი ისეთი კონკრეტული წეს-ჩვეულება, ადათი და დღეობა, რომლებიც ანაკრონიზმად იქცნენ და შეურიგებელად ეწინააღმდეგებიან სოციალისტურ საზოგადოებრივ ურთიერთობას.

ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზი, რამაც გამოიწვია მავნე წეს-ჩვეულებების შემორჩენა და მათი გაძლიერება, ის იყო, რომ ბოლო წლებში, იდეოლოგიური მუშაობის შესუსტების პირობებში, რეტროდასაბი ფენი მოიკიდა კერძომესაკუთრულმა ფსიქოლოგიამ, წარსულის გადმონაშთებმა, მომხვეჭელობამ, საქმოსნობამ, მექთანეობამ, კომბინატორობამ და ყველა იმან, რაც კი შეიძლებოდა ყოფილიყო ნეგატიური და ჩვენი საზოგადოების ანტიპოდური მოვლენების არსებობაში. სამწუხაროდ ზოგიერთი ხელმძღვანელი მუშაკი ვერ აძლევდა ამა თუ იმ მოვლენის პრინციპულ პარტიულ შეფასებას, ან იდგა ყოყმანისა და გაუბედაობის გზაზე, რასაც საბოლოოდ არასასურველ შედეგებამდე მიყვავდით.

მავნე წეს-ჩვეულებების წინააღმდეგ ბრძოლა მხოლოდ ამ უკანასკნელ წლებში დადგა მყარად ჩვენი რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის მთელი იდეოლოგიური მუშაობის ცენტრში.

ძველსა და დრომოჭმულს დაუპირისპირა ახალი, სოციალისტური საზოგადოების წიაღში აღმოცენებული ისეთი ტრადიციები, როგორიც არის მამათა საბრძოლო და შრომითი მემკვიდრეობისადმი ერთგულება, მთელი რიგი კომუნისტური დღეხასწაულების ფართოდ აღნიშვნა და ა. შ.

განვითარებული სოციალიზმის დროს კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი გამოვლინებაა საზოგადოების საკეთილდღეოდ ადამიანის კეთილსინდისიერი შრომა. შრომა, შრომის პროცესი იქცევა მთლიანთა ამ პრაქტიკულ მოღვაწეობად, რომლის დროსაც ადამიანები შეიცნობენ მომხდარ გარდაქმნებს და ამით კიდევ უფრო განამტკიცებენ კომუნისტურ ეგნებულობას. საზოგადოების ყველა წევრის შეგნებულობისა და კულტურის ამაღლება ქმნის იმის წინაპირობას, რომ ადამიანი ღირსეულად აფასებდეს კომუნისტური მშენებლობის საქმეში თავიანი მონაწილეობის მნიშვნელობას და მეტ მოთხოვნილებებს უყენებდეს საკუთარ თავს. პარტია და ხელისუფლება წარმართავენ ადამიანთა ნებას დიადი მიზნის — კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ. სიხტემატურად ეძებენ და ხულელყოფენ იმ ფორმებსა და მეთოდებს, რაც ხელს უწყობს თითოეულ ადამიანში შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების განმტკიცებას.

ამ მხრივ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება თითოეულ ინდივიდში ჯანსაღ ტრადიციებზე კოლექტივიზმის პრინციპების აღზრდას. კოლექტივიზმი სახეთადება იმ მნიშვნელოვანი თავისებურებით, რომ ფელი ძალით წარმოაჩენს მშრომელთა აქტივობას და ადგენ ერთხელ ადასტურებს ეუმშარიტებას, რომ განვითარებული სოციალისტური საზოგადოების წიაღში ფართოდ უნდა გაიშალოს მასების თვითმოქმედება, აქტივობა და ძიება, სწორფვა ახალი ტრადიციების დამკვიდრებისაკენ.

ახლა სწორედ ასეთად ცნობილი რუსთაველთა პატრიოტული თაოსნობა „ერთ ერთი ჩამორჩენილი, ულიანოვი — ჩვენ ვგვრდიან" — უსარველეს ყოველისა ამის ნათელი დადასტურებაა, თუ როგორ ჰარმონიულად ეხამება საწარმოს მიღწევები შრომითი კოლექტივის ცხოვრებისა და ხელმძღვანელობის ყველა სფეროში მომხდარ პოზიტიურ ძვრებს, საწარმოში მორალურ-პოლიტიკური კლიმატის გაჯანსაღებას.

ბრძოლა საწარმოში მორალურ-პოლიტიკური კლიმატის გაჯანსაღებისათვის დაიწყო ჩვენი საზოგადოებისათვის ისეთ უცხო მოვლენათა სრული აღმოფხვრის მკაფიოდ გარკვეული ტენდენციით, როგორიც არის ბრონეტეციონიზმი, ხულიგნობა, ლოთობა, ნგრილმანი დატაცება... ამავე დროს აქ დაქვედრებულმა ურთიერთგაგებამ, კოლექტივიზმმა, იმან, რომ ყველანი — რიგითი მუშით დაწყებული — წარმოების ხელმძღვანელით დამთავრებული — ერთად არიან დაეხმარონ ერთმანეთს და ერთად გადაწყვიტონ რთული და დიდმნიშვნელოვანი საკითხები, ნაყოფიერი ნიადაგი შეიქმნა მუშათა შემოქმედებითს აზრს, დიდმნიშვნელოვან ინიციატივებსა და თაოსნობებს.

რუხთაველთა მოწოდების პასუხად ჭუთაისისა და ობილისის პირველი მაისის რაიონის მშრომელებმა საუფლელი ჩაუყარეს მეტად დიდ საქმეს, რომ თითოეული საწარმო ახლოლებდეს საგეგმო დავალებებს და არ გვაჯდეს არც ერთი ჩამორჩენილი. ეს შესანიშნავი თაოსნობა, მთელი საქართველოს მშრომელთა პატრიოტულ მოძრაობად იქცა: სწორედ ამის შედეგად რესპუბლიკის მრეწველობამ ათ თვეში გეგმის გადამეტებით გაუშვა 166 მილიონი მანეთის პროდუქცია; ხოლო რესპუბლიკის მრეწველობის მუშაკებმა 24 ნოემბერს შეახლოებულ რეალიზაციის მოცულობისა და უმნიშვნელოვანეს სახეობათა პროდუქციის წარმოების 1977 წლის იანვარ-ნოემბრის გეგმა.

ასე იქცა მასების მოძრაობა მატერიალურ ძალად. ასე ჩაეყარა საფუძველი კიდევ ერთი ჯანსაღ შრომითს ტრადიციას.

შრომელი ადამიანისადმი პატივისცემა, შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულება ჩვენი საზოგადოების მამოძრავებელი ძალა გახდა.

შემთხვევითი არ არის, რომ რესპუბლიკის ჭამეულ ფაბრიკა-ქარხნებში, განსაკუთრებით რუსთავის სახელგაჯმენთ საწარმოებში ერთმანეთის გვერდით თავდადებით საქმიანობენ ერთი ოჯახის სხვადასხვა თაობის წარმომადგენლები. ასე გაჩდა ცნობილი კობერიძეების, შუბითიძეების, კაზარაშვილების და სხვათა მუშური დინასტიები.

არის კიდევ ტრადიციები, რომლებიც ავრეთვე ჩვენს თვალწინ ჩაისახა, მაგრამ მათ არანაკლები მოქალაქეობრივი უფლება მოიპოვეს, ვიდრე მრავალსაუკუნოვანმა ადათ-წესებმა და ჩვეულებებმა. ისინი იქცნენ ამშმარიტად სამრეთო-სასალამო დღესასწაულებად, რომლებიც თავის ცხოველმყოფელ გავლენას ახდენენ თითოეული მშრომელის სულსა და გულზე. ასეთი დღესასწაულებია: „ახალგაზრდა მუშის დღე" — რუსთავი, „ბეჭედნიხის დღე" — თერჯოლის რაიონში, „ქარხნის შრომის ვეტერანის დღე" — თბილისის ელმავალაშენებელ ქარხანაში და ა. შ.

ხაშურელთის რაიონის სოფელ ნაბაევის ვ. ხტურუას სახელობის საშუალო სკოლაში ყოველი წლის 27 დეკემბერს ტრადიციულად იმართება მუშა რევოლუციონერის ვანო ხტურუას დაბადების დღისადმი მიძღვნილი ზეიმი „ვანობა". ამ ღირსსაწყალზე ჩამოდიან მოსწავლეები ლენინის მშობლიურ ქალაქ ულიანოვსკელთან. სამტრედიელ და ულიანოვსკელ მოსწავლეებს შორის მეგობრული ურთიერთობა დამყარდა, ხშირად ეწყობა დელეგაციების გაცვლა.

„შოთაობამ" გააცოცხლა ათასი წლის წინანდელი ტრადიციები საქვეყნოდ სახელგანთქმული იეალთოს აკადემიისა. იეალთოს სახალხო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელთა და მმართველთა საქმეებმა მთელ რესპუბლიკაში დიდი გამოძახილი ჰპოვა ძველი კულტურის ძეგლების ნაფუძვარზე ახალი საბჭოური კულტურის, ყოფისა და ტრადიციების, კომუნისტური იდეურობისა და სოციალისტური ყოფის სულისკვეთების დასამკვიდრებლად.

ჩკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, რომელმაც მოიწონა საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობა, თავის 1976 წლის ივნისის დადგენილებაში ხაზგასმით აღნიშნა: „წარმოებს შეურიგებელი ბრძოლა ჭეშმარიტი, ნვრილბურჟუაზიული ფსიქოლოგიის რეციდივების, ეს ნაციონალისტური გამოვლინებების წინააღმდეგ, რომლებიც ჯერ კიდევ გვხვდება, მომხვეჭელობის, დრომოჭმული მავნე ზნე-ჩვეულებების, რელიგიური ცრურწმენების წინააღმდეგ".

მავნე წეს-ჩვეულებების და ტრადიციების წინააღმდეგ ბრძოლით ახლა ყველა ხედავს, რომ საგრძნობლად შემცირდა წრეგადასული ქორწილები და ბანკეტები, მრავალრიცხოვანი ნამგლოვიარო ხუფრები და ქელეხები. მაგრამ ამ საქმეში ჯერ კიდევ ბევრი ხერიოზული ნაკლი და ხარვეზია, რასაც მთელი ხერიოზულობით, მოფიქრებით და დამჯერებლობით უნდა ვებრძოლოთ. ყოველგვარი იდეოლოგიური მუშაობის შინელება ამ მხრივ ნიშნავს იმას, რომ წყალი მივუშვათ იმათ წისქვილზე, ვინც ცდილობს შეაფერხოს დრომოჭმული ტრადიციების აღმოფხვრა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოხსენებაში, რომელიც დიდი გულისყურით განიხილეს რესპუბლიკის პირველადი პარტიული ორგანიზაციების საანგარიშო-საარჩევნო კრებებზე, ხაბრძოლო მოწოდებად არის ჩაწერილი შემდეგი სტატუები: „ყველგან მაღალი უნდა იყოს პარტიული ორგანიზაციების პოლიტიკური და ორგანიზატორული მუშაობის, შრომითი კოლექტივების ცხოვრების ყველა მხარეზე მათი გავლენის დონე. ყოველ უბანზე — მატერიალური წარმოების სფეროში, მომაზურებას სფეროშიც, ადამიანთა სულიერი ცხოვრების სფეროშიც უკომპრომისოდ უნდა ვიბრძოლოთ ხანიშუნი წესრიგისათვის, მაღალი დისციპლინისა და კულტურისათვის. ვერ შევურიგდებით იმას, რომ ზოგიერთი პარტიული ორგანიზაცია ჯეროვნად არ ებრძვის ეკრძომესაკუთრული ტენდენციების, მუქთადამოობის, სოციალისტური ქონების დატაცების, უუპირათობის, მფლანგველობისა და სხვა ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ. ჯერ კიდევ გვხვდება კომუნისტური მორალისა და ზნეობის ნორმებიდან, სოციალისტური ცხოვრებას წეხის მოთხოვნებიდან გადახვევები".

მაშასადამე, ჯერ კიდევ საჭიროა დიდი, მიზანსწრაფული, გეგმაზომიერი იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობა, მავნე ჩვეულებების აღმოფხვრისა და ახლის, ჯანსაღის დამკვიდრებისათვის.

უპირველეს ყოვლისა, იდეოლოგიური დარგის ხსვა მუშაკებთან ერთად, პრესის წარმომადგენლებიც ბეჯითად, მოთმინებით, გაბედულად უნდა იბრძოლონ ისეთი დიდმნიშვნელოვანი ამოცანის გადასაწყვეტად, როგორიც არის ძველი, დრომოჭმული ტრადიციების აღმოფხვრა და ახლის, პროგრესულის დამკვიდრება.

ამის შესახებ დროულად არის მითითებული გაზეთ „პრავდის" 14 ნოემბრის სტატიაშიც „გარდაქმნების პრინციპში": „წარხულის გადმონაშთების ლიკვიდაცია ერთი დღის საქმე არ არის, იგი მოითხოვს კარგად მოფიქრებულ და ყოველმხრივ აღმზრდელობითს მუშაობას, საზოგადოებრივი აზრის უნარიან მობილიზაციას, პუბლიცისტური ხაშუალებების მთელი არხენალის გამოყენებას".

საბჭოთა პრესის ამ ფლაგმანის მითითებას ჩვენი პრესის — ეუერნალ-გაზეთების, რადიოსა და ტელევიზიის მუშაკების პირველი რიგის ამოცანა.

ჩვენი დღევანდელობა ეპოქის შესაფერის ტრადიციებს მოითხოვს.

ლ. ი. ბრეჟნევი და ა. ა. გრომიკო ესაუბრნენ ა. ჰ. ჰადამს

ჩკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ლ. ი. ბრეჟნევმა და ჩკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ მიიღეს არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის ხელმძღვანელობის წევრი, სირიის არაბთა რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე და საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ჰ. ჰადამი, რომელიც მეგობრულ ვიზიტად არის საბჭოთა კავშირში.

ა. ჰ. ჰადამმა ლ. ი. ბრეჟნევს გადასცა არაბთა სოციალისტური აღორძინების, არაბთა ეროვნული მდგომარეობა, სირიის არაბთა რესპუბლიკის პრეზიდენტის ჰ. ასადის პირადი წერილი.

საუბრის დროს, რომელიც მეგობრობისა და სრული ურთიერთგაგების ვითარებაში მიმდინარეობდა, აღინიშნა, რომ მხარეებს ერთსაერთო შეხედულებანი აქვთ საკითხებზე, რომლებიც შეეხება ახლო აღმოსავლეთის ვითარებას, ამ რაიონში სამართლიანი და მტკიცე მშვიდობის დამყარებას, ეარეთვე საბჭოთა კავშირ-სირიის ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას.

ორივე მხარემ კმაყოფილება გამოთქვა ორი ქვეყნის ყოველმხრივი თანამშრომლობის წარმატებით განვითარების გამო და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირსა და სირიის არაბთა რესპუბლიკას ეგობრული ურთიერთობის შემდგომი განმტკიცება და გაღრმავება თანმიმდევნო საკითხად პოლიტიკის დიდმნიშვნელოვან ამოცანად მიიჩნიეთ. საბჭოთა კავშირი და სირია საკადრის პასუხს გასცემენ ბათი მეგობრობისა და თანამშრომლობის შერყევის ყოველგვარ ცდებს.

ითქვა, რომ საბჭოთა კავშირსა და სირიის მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი მიიღწიონ ახლო აღმოსავლეთის ყოვლისმომცველი მოწესრიგებას ისეთი პირობებით, რომლებიც გამორიცხავს სეპარატიული გარიგებათა შესაძლებლობას, რომლისაც ჯერ ისევ ებდოლოგიებია ზოგიერთი არაბული ქვეყნის ხელმძღვანელები, და პალესტინის გაბათვალეფლების ორგანიზაციის — პალესტინის არაბი ხალხის ეროვნული წარმომადგენელი. ერთხელ კიდევ ეს ფაქტი ეკონომიერია, მძიმე პასუხისმგებლობა დაეკისრება იმათ, ვინაც ხელი აქნება ამაში გარეული.

ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირი, რომელიც ინტერნაციონალური სოლიდარობის ლენინური პრინციპებით ხელმძღვანელობს, მტკიცედ უჭერს ზურგს არაბული აღმოსავლეთის თავისუფლებისა და პროგრესის ძალების ბრძოლას იმპერიალიზმის, ხრეკების წინააღმდეგ, ისრაელის ავრესიის შედეგების ლიკვიდაციისათვის.

ა. ჰ. ჰადამმა სირიის არაბთა რესპუბლიკის ხელმძღვანელობისა და ხალხის სახელით მადლი შეფასება მისცა საბჭოთა კავშირის საგარეოპოლიტიკურ კურსს — საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისა და საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცების კურსს, ამ მიზნით გადაუხდა სიბეთა კავშირის იმის გამო, რომ უცვლელად უჭერს ზურგს არაბ ხალხების მართალ საქმეს, მათს ბრძოლას, ახლო აღმოსავლეთში სამართლიანი და მტკიცე მშვიდობის დამყარებისათვის.

საუბრის დაესწრნენ სსრ კავშირის ელჩი სირიის არაბთა რესპუბლიკაში ი. ნ. ჩერნიაკოვი, ჩკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი რეფერენტი ე. მ. სამოჭოვიანი, ავრეთვე სირიის არაბთა რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ჯაბრ ალ-ალფეი. (საკადრესი).

სურათზე: საუბრის დროს.

საკლეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

ა. ჰ. ჰადამი მოსკოვიდან გაემგზავრა

ზი ნოემბერს მოსკოვიდან საშობოლოს გაემგზავრა არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის ხელმძღვანელობის წევრი, სირიის არაბთა რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ჰ. ჰადამი, რომელიც მეგობრულ საქმიან ვიზიტად იყო ჩამოსული საბჭოთა კავშირში.

ყოფილ ფრუნზეში ა. ჰ. ჰადამი გაეცალა ჩკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ.

საერთაშორისო კინოფესტივალებზე

ფილმი ლ. ი. ბრეჟნევის შესახებ

ბალი (ბალიუის რესპუბლიკა), 30 ნოემბერი. (საკადესი). ძალზე საინტერესო საყურებელია კინოფილმი „კომუნისტის ამბავი", რომელიც დიდ მოთმინებიდან ახდენს, — თქვა ბალიელის რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრმა მამუნ ამდულ გაიუმმა. — ეს კინოსურათი მოგვითხრობს ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის შესახებ და იმის ნათელი მაგალითია, რომ კომუნისტის ბიოგრაფია მტკიცედ არის დაკავშირებული მთელი ქვეყნის ბიოგრაფიასთან.

ეს მინისტრმა განაცხადა კინოფილმის დამთავრების შემდეგ მალეპარაკი ა. ხერგეევის წერილში „მუშური აზრის მარცვლები" (1-ლი გვ.).

10, 11 და 12 ნოემბერს გამოქვეყნებულ სტატიებს „რომ სამეურნეო მექანიზმს სრულვყოფთ" მრავალი მკითხველი გამოეხმაურა, ისინი გამოთქვამენ სხვადასხვა თვალსაზრისს და სურვილს აღძრული პრობლემის გამო. მათი აზრით, უნდა დაჩქარდეს შეფასებითი მაჩვენებლების შემუშავება სკკპ XXV კონგრესის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, და გვიზიარებენ ამ საქმეში შემეწინელ გამოცდილებას. გუშინდელი „პრავდა" მეორე გვერდზე აქვეყნებს ერთ-ერთ გამოხმაურებას (რ. გუკასოვი. „მანეთი ბრუნეაში").

მოქალაქეობრიობა გულისხმობს იმის უნარს, რომ დავიცვათ სახელმწიფოს ინტერესები, პირადად ჩვენ-ეროთ საქმეში, როცა საჭიროა ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა, დავარაზმოთ უსამართლობის წინააღმდეგ. ზოგიერთი მოქალაქე კი გვერდს უვლის ხოლმე დაროგვევებს, ისეთ საბეს მიიღებს, თითქოს არაფერი არ მომხდარიყოს, ანდა, კიდევ უფრო ცარცსი, პირადი მიზნისათვის აყენებს ნაკლოვანებებს.

ნებისმიერ შემთხვევაში ასეთი ადამიანი უეჭნარეს ყოველისა საკუთარ თავს ვნებს, რადგან არაფერი არ შეეფრება ამ სახარულს, რომელსაც ადამიანი კარგად შესრულებული მოვალეობის შეგნების გამო განიცდის (ლ. ბეგლიაკოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული უმაღლესი პარტიული სკოლის მსმენელი, „მოქალაქე და კანონი", „სავალდებულოა ყველასათვის").

როგორც „პრავდის" კორესპონდენტი ვ. პერესადა აღიარებდა იტყობინება, ალეირის

ინიციატივა ბრიგადაში იშვა

მეკოპე ბ. კურტანიძის იდეით

სსრ კავშირის ჩარხსაშენებელი და საინსტრუმენტო მრეწველობის სამინისტრომ დაამტკიცა თბილისის თუჯსამსხმელო ქარხნის რეკონსტრუქციის პროექტი. პროექტი შეადგინეს რესპუბლიკის ფიფიდაქალაქის ამ უძველესი საწარმოს მუშებმა. იგი ითვალისწინებს ქარხნის ტექნიკურ განახლებას, ყველა ტექნოლოგიური პროცესის კომპლექსურ მექანიზაციასა და ავტომატიზაციას, რაც მკვეთრად გაზრდის წარმოების სიმძლავრეს.

რეკონსტრუქციის ინიციატორია მეკოპეთა ბრიგადა, რომელსაც სოციალისტური შრომის გმირი გიორგი კურტანიძე მეთაურობს. დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავის აღსანიშნავად ნაკისრი გარიდილი სოციალისტური ვალდებულებების შესრულების დროს აქ გადაწყვეტეს ხუთწლედის დავალება ოთხ წელიწადში შეასრულონ, ბრიგადის თითოეული წევრმა დარგში უმაღლეს გამოუშვებებს მიაღწიონ. არსებითად მათ აიღეს ახალი საკავშირო რეკორდის კურსი. მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ამ ვალდებულების შესრულება შესაძლებელია მხოლოდ მთელი საწარმოს რეკონსტრუქციის, ძირითადი საამქროებისა და უბნების მოძველებული ტექნიკური მოწყობილობის გამოცვლის გზით.

კომუნისტმა კურტანიძემ, რომელიც საუკუნის მეოთხედია შრომობს ამ საწარმოში, თავისი ხანელობის ჰიდროელექტროსადგურის სიმძლავრეს.

ამ დღეებში მშენებლობაზე ღირსშესანიშნავი მოვლენა მოხდა. კაშხალის ტანში ჩაასხეს 1.600-მეათასე ტონა ბეტონი. მისი ჩასხმის უფლებისათვის გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება.

შრომით მეტოკეობაში გამარჯვება მოიპოვა ბრიგადამ, რომელსაც დავით აკობა ხელმძღვანელობს. მან დაიმახსოვრა თაღოვანი კაშხალის ტანში 1.600-მეათასე ტონა ბეტონის ჩასხმის უფლება.

* * *

სურათზე: სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებულები, რომელებსაც მიენიჭათ უფლება თაღოვანი კაშხალის ტანში ჩაესხათ 1.600-მეათასე კუბური მეტრი ბეტონი.

თ. ჰეიშვილის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ხელვაჩაურელთა გაღეგის გარაჟა

ხელვაჩაური. (ხაკ. კორ.). ციტრუსების ასეთი უხვი მოსავალი ჯერ არ ყოფილა. ხელვაჩაურელები წელს 40 ათასი ტონა ციტრუსებისათვის იბრძვიან. ეს გეგმასთან შედარებით ორჯერ მეტია.

სიუხვეა საზოგადოებრივ სექტორში. მახინჯაურის საბჭოთა მეურნეობის მეციტრუსეები სამშობლოს ჰპირველეთ 1.300 ტონა მანდარინს, 45 ტონა ფორთოხალსა და 150 ათას ცალ ლიმონს. მეურნეობის ფირიტორი მერი ახალაძე პირველი აგროგანყოფილების პლანტაციაში ვნახეთ. დირექტორმა წარმოგვიდგინა აგროგანყოფილების ხელმძღვანელი ი. კალანდაძე, რომელმაც გვითხრა, 170 ტონის ნაცვლად 470 ტონა მანდარინს მივიღებთო. მას არც მეზობელი აგროგანყოფილების მეციტრუსეები ჩამორჩებიან, რომელსაც ჯ. ბოლქვაძე ხელმძღვანელობს.

ახალშენის კოლმეურნეობაში მთელი სოფელი გამოსულიყო სამუშაოდ. წელს 400 ტონა ციტრუსები უნდა მიეყიდოთ სამშობლოსო, გვითხრა კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ შ. თურმანიძემ.

მ. გოგრბილაძე.

გეგმა — ვადამდე

ჰიათურელ მშრომელთა პატაკი

— **საიუბილეო** წელს — დამკვრელური ფინიშის! — ამ ლოზუნგით შრომობენ ჰიათურის მრეწველობის მუშაკები, რომლებმაც მიმდინარე წლის ოერთმეტი თვის გეგმა ვადამდე, 21 ნოემბრისათვის გაანაღლეს. გეგმის გადაჭარბებით გამოშვებულია სამი მილიონი მანეთის და რეალიზებულია 2.900 ათასი მანეთის სამრეწველო პროდუქცია.

სახელმწიფო თავალებათა დროული მესერვილების საქმეში თავი გამოიჩინეს ჭიათურმანგანუმის სამმართველო კომბინატის, სამეგრელო ფაბრიკის, ქალაქის სარეწველო კომბინატის, რძის კომბინატის, სალიეთის მარმარილოს მაღაროთა სამმართველოსა და სხვა კოლექტივებმა.

ეს რეფერაციას აცნობეს პარტიის ჰიათურის ქალაქკომის პირველმა მდივანმა თ. მარგველაშვილმა და სახალხო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ლ. ბოგაკაშვილმა.

30 ნოემბერი

„პრავდის" ფურცლებზე

პარტიულმა და **საბჭოთა** ორგანოებმა უაღრესად სერიოზული ყურადღება უნდა დაუთმონ კადრებით იმ უბნების შემდგომ განმტკიცებას, სადაც უშუალოდ აწარმოებენ პურს, ბორცს, კარტოფილს, ბოსტნეულს, ნათქვამია მიმინაკეში „სოფლის კადრები". ამას წინათ ჩკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს დადგენილება „კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში წარმოების საშუალო რგოლის განყოფილებების, ბრიგადების, ფერმებისა და სხვა ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელებად მუშაობაზე სოფლის მეურნეობის სპეციალისტთა გადასვლის ხელშეწყობების დამატებითი ღონისძიებების შესახებ" ამ დიდმნიშვნელოვან დოკუმენტში მოცემულია ამ ღონისძიებათა კომპლექსი, რომლებიც ამაღლებს ბრიგადებისა და ფერმების, მეურნეობათა განყოფილებების უშუალო მეთაურების — აგრონომების, ზოოტექნიკოსების, ინჟინრების როლსა და პასუხისმგებლობას.

ამასათვის, რომ წარმატებით გადაწყდეს ქვეყნის წინაშე მდგომი მრავალფეროვანი ეკონომიკური და სოციალური ამოცანები, არ არის სხვა გზა, შრომის ნაყოფიერების სწრაფი ზრდის, მთელი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის მკვეთრი ამაღლების გარდა. სკკპ XXV ყრილობის ამ მითითების განუხრელ შესრულებას ცდილობს ბერდიანსკის ქარხანა „სამხრეთამანგანუმმანქანის" კოლექტივი. ამიზეზი

„სალუტ-6": ორი თვე ორბიტაზე

ფრუნის მართვის ცენტრი, 29 ნოემბერი. (საკადესი). ფრუნის გაგზავნილ „სალუტ-6" სამეცნიერო სადგური, რომელიც დედამიწისირეგვლივ ორბიტაზე გაიყვანეს 1977 წლის 29 სექტემბერს. მოძრაობის დროთა 15 საათისათვის სადგურმა 963-ჯერ შემოუარეს დედამიწას.

28 ნოემბერს მოძრაობის ტრაექტორიის კინორეგულირების კორექტირების შემდეგ „სალუტ-6" სადგურის ორბიტის პარამეტრებია:

— მაქსიმალური ნაძღვი დედამიწის ზედაპირიდან (აპოგეა) — 360 კილომეტრი;

— მინიმალური მანძილი დედამიწის ზედაპირიდან (პერიგეა) — 345 კილომეტრი;

გარშემოგლის პერიოდი — 91,4 წუთი;

— ორბიტის დახრილობა — 51,6 გრადუსი.

ტელემეტრიული ინფორმაციის მონაცემებით, სადგურის საორტო სისტემები ნორმალურად მუშაობენ. ნაკვეთურებში მეტეოროლოგიური პარამეტრები გთვალისწინებულ ფარგლებშია.

„სალუტ-6" სადგურიდან მიღებულ ინფორმაციას ამუშავებენ და სწავლობენ.

ბრეჟნევი ესაუბრა ალეირელ ჟურნალისტებს

ალეირი, 30 ნოემბერი. (ტასი). ალეირელ ჟურნალისტებთან საუბარში ლ. ი. ბრეჟნევმა ალეირელ ხალხს, ალეირელ ჟურნალისტებს, ალეირელ ინტელიგენციას, ალეირელ ფეხოსანთა ეროვნულ-განმანთავისუფლებელ ბრძოლას, ალეირელ ეროვნულ-ეკონომიკურ ინტერესებს

საქართველოს-საარჩევნო კრებები პირველად პარტიულ ორგანიზაციებში

დახვარების ხელი — კომბინატს

კრიტიკული სიტყვა-პასუხი კოლექტივის ავ-კარგზე

კრების დაწყებამდე ადმინისტრაციული შენობის იზოლაციაში შევიჭიდეთ... თვალში გვხვდება ცამდე ამაღლებული, ბუმბერაზი ელევატორი. მის რკინა-ბეტონის კედლებში ხალხის სიმდიდრე — ხორბალი ინახება.

უდავოა, ბორის პორპროდუქტების საწარმოო კომბინატის კოლექტივმა, მისმა კომუნისტებმა კარგად იცოდნენ თითოეული მარცვლის სახელმწიფო მნიშვნელობა და მოვალეობა-პატრონობას არ აკლებენ.

ამ კომუნისტების ერთი ნაწილი პარტიულ კრებაზე პირდაპირ სამუშაოდან მოვიდა.

კომბინატის პარტიული ორგანიზაცია საკმაოდ მრავალრიცხოვანია, უმრავლესობა ახალგაზრდობაა. პარტბიუროს მდივანი გ. მაზმიშვილიც ახალგაზრდა კაცია.

ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის წაანგარიშო-საარჩევნო კრება, — ამბობს პარტბიუროს მდივანი, — ამ ლრსშესანიშნავ პერიოდს დაემთხვა, როცა რესპუბლიკაში დიდი პოლიტიკური და შრომითი ვითარება სუფევს, რაც სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის მიღებით და დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის იუბილეითა გამოწვეული.

ბუნებრივია, ასეთ ვითარებაში კრების მომზადებას მიტი პასუხისმგებლობით მოიკიდეთ, რა შიაც დიდი დახმარება გაგიწია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოხსენებამ „საქართველო, პარტიული ორგანიზაციის თაობაზე სსკპ ცენტრალური კომიტეტის 1976 წლის ივნისის დადგენილების შესრულების მიმოხილვის შესახებ“.

ეს მოხსენება გვასწავლის მოპოვებული წარმატების განმტკიცებას, გვიჩვენებს კონკრეტულ გზებს იმ ამოცანების გადაწყვეტისათვის, რომლებიც სკკპ XXV და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობებმა დაგვისახეს.

ეი ერთი ამბავი ამ მოხსენებიდან: „მაღალხარისხოვანი პროდუქციის გამოშვებისათვის წარმატებული ბრძოლა რესპუბლიკის თითოეული შრომითი კოლექტივის, ჩვენი მეცნიერებისა და სპეციალისტების. ყველა სამინისტროსა და უწყების. ყველა კომუნისტისა ოა კომკავშრილის, ყველა შრომელის ხბრძოლო ამოცანაა“.

როგორ უპასუხებს კომბინატის კოლექტივი ამ მოთხოვნას? გასულ წლებთან შედარებით მდგომარეობა ერთგვარად გამოსწორდა. გავანაღდეთ საიუბილეო წლის ცხრა თვის საწარმოო გეგმები და ნაკისრი ვალდებულებები. გეგმაზე 703 ათასი მანეთით მეტი ღირებულების საერთო პროდუქცია ვაწარმოეთ, რეალიზაციის მაჩვენებელმა კი საგეგმოს 669 ათასი მანეთით გადააჭარბა. მაგრამ წარმოების ეფექტიანობისა და პროდუქციის ხარისხის ამაღლება ჩვენთვის კვლავ მტკივნეული საკითხია, რაც მხოლოდ იმაზე მიგვანიშნებს, რომ კომუნისტების ერთი ნაწილი არ იჩენს ინიციატივას, პრინციპულობას და მომთხოვნელობას საკუთარი თავისა და ამხანაგის მიმართ.

ხახელმწიფო, შრომისა და საწარმოო დისციპლინის განმტკიცება — ეს ერთდროული, ხანმოკლე კომპანია კი არა, განსაკუთრებული მნიშვნელობის პრინციპული საკითხია. დღენადგ უნდა ვაწარმოოთ მტკიცე უკომპრომისო ბრძოლა დისციპლინის ყოველგვარი დარღვევის წინააღმდეგ, ყველგან ისეთი ვითარება შევქმნათ, რომელშიც საზოგადოებრივი ინტერესი შუდამ პირადზე მაღლა იქნება დაყენებული, როცა თითოეული მუშაკი მაქსიმალურად ეცდება საერთო საქმის შესრულებას.“

კრებაზე ვრცლად ილაპარაკეს საანგარიშო პერიოდში პარტბიუროს მიერ გაწეულ პარტიულ-ორგანიზატორული მუშაობის სტილსა და მეთოდებზე, კომუნისტების ავანგარდულ როლზე, კადრების შერჩევასა და განაწილებაზე, მუშა-მოსამსახურეთა შრომისა და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობებზე..

— მოხსენებაში, რომელიც ახლა მოვისმინეთ, — თქვა ფისქელის უფროსმა გ. წიქარიძემ, — წინა პლანზე წამოწეული იყო წარმოების ეფექტიანობისა და პროდუქციის ხარისხის ამაღლების საკითხი. მაგრამ რა ხარისხზე და ეფექტიანობაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა ფისქელში საცრები არა გვაქს. ოცის ნაცვლად მხოლოდ ორი მივიღეთ.

— განაცხადი თუ გაგზავნეთ თავის დროზე? — შენიშნეს დარბაზიდან.

— დიახ, შეგვიპრდნენ გამოგიგზავნითო, მაგრამ, ალბათ, დაავიწყდათ. ესეც არ იყოს, გამოსაცვლელია ხორბლის საწმენდი სეპარატორები, სარეცხი დანადგარები და მიღგამტარები. სათადარიგო ნაწილები კი, რომ იტყვიან, სანთლით საძებნელია, მისი უქონლობა ჩვენს უწყვეტ წარმოებას ზოგჯერ ძვირად უჯდება. ამ და სხვა გაუბედურებაზე ვაცნობეთ საქართველოს სსრ დამზადების სამინისტროს, მაგრამ ჯერჯერობით პასუხი არ ჩანს, ფისქელი კი სავალალო მდგომარეობაშია...

—საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVIII პლენუმმა, — ამბობს მთავარი ინჟინერი გ. ბალია, — დიდი ამოცანების წინაშე დაგვაყენა, რადგან ჩვენს მიერ გამოშვებული კომბინირებული საკვების ხარისხზე და რაოდენობაზე დიდად არის დამოკიდებული რესპუბლიკის მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ზრდის ტემპი. გულახდილად უნდა ითქვას, მეცხოველეებისა და მეფრინველეების წინაშე ჯერ კიდევ ვალში ვართ. ახალარჩეულმა ბიურომ, ყველა ჩვენგანმა მთელი ძალით უნდა ვიმუშავიდა, მაოცვალი გალვებულია. პურის სახელმწიფო ინსპექციამ აბაშელებს რეკლამაცია წაუყენა, მაგრამ შველის ეს საქმეს? ამ სიმინდიდან ხარისხიან პროდუქციას მივიღებთ?

— მართალია: დანაშაულია ჩადენილი! — გაისმა აქეთ-იქიდან.

— მომხსენებელმა თქვა, ხარისხიანი ფქვილის მისაღებად საწისქვილე ხორბლის პარტიების სწორად შემზადება და დროული, უტყუარი ლაბორატორიული დასკვნები არისო საჭირო. — განაგრძობს სამხარაძე, — გეთანხმებით, მაგრამ არის ამის საშუალება? ელევატორი გადატვირთულია, ხორბლის ნაზავის შემზადებას ვინ ჩივის, ზოგჯერ მისი გაჯანსაღების სამუშაოების ჩატარებაც კი გვეჭირს. ესეც არ იყოს, წისქვილისა და ელევატორის ლაბორატორიებში მუშაობის ნორმალური პირობები არ არის შექმნილი. კომბინირებული საკვების ლაბორატორია კი იმდენად პრიმიტიულია, რომ ამ ნედლეულისა და მზა პროდუქციის სრულფასოვნების დადგენა უჭირთ.

სიტყვა კომბინატის დირექტორმა შ. მეცხვარიშვილმა მოითხოვა.

— ჩვენს კომბინატში პარტიული ორგანიზაცია, ამბობს იგი, დიდი ძალაა. განვლილ საანგარიშო პერიოდში მისმა ბიურომ ბევრი კარგი საქმე გააკეთა, მაგრამ ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა, შეურიგებელი უნდა ვიყოთ ყოველგვარი ნაკლისა და ნეგატიური მოვლენების მიმართ. ამას წინათ მოსაპარად გამზადებული, რამდენიმე ტომარა ფქვილი აღმოვაჩინეთ, ვინ მოიმქმედა ეს, ჯერჯერობით ვერ დავადგინეთ, მაგრამ გაუგებარი არ დაგვრჩება. როცა ეს „ოპერაცია“ მზადდებოდა, ნუთუ ვერავინ შეამჩნია?

საქმიანი წინადადებები წამოაყენეს ა. თედელეიშმა, გ. ძამაშვილმა, გ. ზიდგენიძემ, ვ. გაგნიძემ და სხვებმა.

კრება გვიან ღამით დამთავრდა. ახალარჩეულ ბიუროს მეტი დახმარება უნდა გაუწიოს პარტიის გორის რაიკომმა. რათა მან უფრო მტკიცედ დარაზმოს კომუნისტები, საწარმოს კოლექტივი. გვეშინია ბევრმა ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებების გასანაღდებლად, ამაღლოს პარტიული ხელმძღვანელობის, მთელი შემოქმედებითი საქმიანობის დონე.

რ. ბასილაშვილი.

„კომუნისტის“ საკ. კორ.

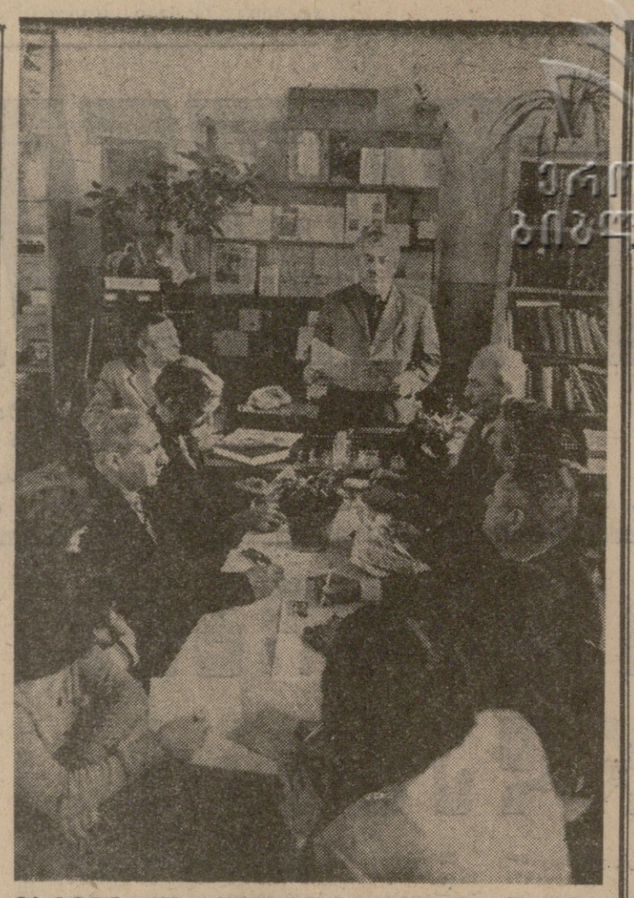

მსმენელთა უურადღების ცენტრში

საინტერესო მეცადინეობები ეწყობა გურჯაანის კავშირგაბმულობის კვანძის პოლიტიკური და ეკონომიური განათლების სისტემაში.

მსმენელები სწავლობენ სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციას, დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავისადმი მიძღვნილი ნაშრომის, ამ დოკუმენტების შესწავლა ხდება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ვენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სტატიასთან „კომუნისტის გზის ისტორიული მიჯნა“ ორგანულ კავშირში, რომელიც გამოქვეყნდა ეურნალში „პრობლემი მირა ი სოციალიზმი“ და სხვა გამოცემებში.

მოსახლეობას შორის ნაყოფიერად მუშაობს კავშირგაბმულობის კვანძის 25 აგიტატორი და პოლიტინფორმატორი.

სურათზე: გურჯაანის კავშირგაბმულობის კვანძის პოლიტგანათლების სისტემის მსმენელებს მეცადინეობას უტარებს „სოიუზპრეასი“ რაიონული განყოფილების უფროსი პროპაგანდისტი ივანე მხარგრძელი.

ე. ზენინოვის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ქართველ მსახიობთა ერთიანი ნაბიჯი

ბიბლიოთეკა ამერიკა ტაუს უკრავს

ვაშინგტონი, 29 ნოემბერი (საქინფორმის სპეც. კორ.). ამერიკის შეერთებულ შტატებში უდიდესი წარმატებით მიმდინარეობს ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო დამსახურებული ანსამბლის გასტროლები. სანამ ანსამბლი ვაშინგტონში დაიწყებდა გამოსვლას, ქვეყნის სხვადასხვა ქალაქიდან ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაციამდე მიაღწია ხმამ თბილისს პოლიფონიური გუნდისა და ანსამბლის მოცეკვავეთა „ჯადოსნობაზე“, რომელმაც ამერიკელ საზოგადოებრიობას აცნობინენ ქართველი ხალხის ძველ და მარად ცოცხალ ხელოვნებას. შეერთებულ შტატებში ორ თვეზე მეტი ხნის მანძილზე ტრიუმფალურმა გასტროლებმა თავისი ნაყოფი გამოიღო — საბჭოთა ხალქართველოს ამ დამსახურებულ ანსამბლის შვიდიათ კონცერტის ბილეთები ვაშინგტონში სახელგანთქმული ქართველი მსახიობების ჩამოსვლამდე დიდი ხნით ადრე გაიყიდა.

და აი უკვე ზედიზედ მეექვსე დღეა მზიური საქართველოს მელოდიები ქიერს ვაშინგტონის ჯონ კენედის სახელობის საშემსრულებლო ხელოვნების ცენტრის — ოპერის თეატრის ხალხით გაჭედილ დარბაზში და მაღლიერი მყურებლების აღტაცებასა და დაუსრულებელ ოვაციებს იწვევს. საბჭოთა საქართველოს წარმომადგენელთა აღტაცებული მიღება მოწმობს არა მარტო შემსრულებლთა მაღალი ოსტატობის აღიარებას, არამედ იმასაც, რომ ამერიკის თანთო მუსიკალური საზოგადოებრიობა უპირატესობას ანიჭებს ხალხურ ტრადიციებთან ღრმად დაკავშირებულ ხელოვნებას. საბჭოთა ხელოვნებამ, რომლის ღირსეული წარმომადგენელია ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლის კოლექტივი, მთელ მსოფლიოში, მათ შორის ამერიკის შეერთებულ შტატებში, მოიხვეჭა პრაგმატული ესთეტიკური კულტურის მატარებლის რეპუტაცია. როგორც ამ დღეებში წერდა ცნობილი ამერიკელი ხელოვნებათმცოდნე ეარლ ჯონსი, „ამერიკის შეერთებულ შტატებში საგასტროლოდ მყოფი ქართველი შემსრულებლები უდიდეს და უნიკალურ სახარულს ანიჭებენ ყველას, ვისაც შესაძლებლობა აქვს გაეცნოს ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის უკვდავ ტრადიციებს“.

ყველა ამერიკული გაზეთი, იმის მიუხედავად, სად გამოდიან ისინი, ნიუ-იორკში თუ სირაკუზში, ლოს-ანჯელოსსა თუ ატლანტაში, ვაშინგტონსა თუ ფრესნოში, მოლუოკსა თუ დენვერში — ეს ავი ამერიკის ყველა ქალაქში, სადაც ანსამბლი იყო, აღნიშნავს გუნდის ხელმძღვანელისა და დირიჟორის გურამ ბაქრაძისა და ქორეოგრაფ გიორგი დარახველიძის მაღალ პროფესიულ ოსტატობასა და შესანიშნავ მუსიკალურ გემოვნებას. გაზეთები აგრეთვე აღნიშნავენ გუნდისა და მოცეკვავეთა ანსამბლის მაღალ სამეცულებლო დისციპლინას. ისინი კერძოდ ხაზს უსვამენ, რომ სოლისტების ალი ზაქაიძის, როსტომ საგინაშვილის, ჯემალ ცხვედიანის, ზაურ ჭაფოძისა და მთელი გუნდის მიერ შესრულებული სიმღერები ოპტიმისტურად და ლირიკულად ჟღერდა, იმის მიუხედავად, თუ რა ხასიათისა იყო ისინი. როგორც დევნი ჰეილი გაზეთ „ფრესნო ბიილი“ წერს, „შრომისადმი მიძღვნილი სიმღერების („არპალალო“, „ალოს ხელკავი“ და „ოდოია“) შესრულებისას სოლისტებმა და გუნდმა, ჯადოსნებივით. შრომა დღესასწაულად აქციეს“.

თითქმის ყველა ამერიკელი კრიტიკოსი წერს, რომ საქართველოს ანსამბლი უდიდეს სარულს ანიჭებს მაყურებლებს თავისი სიმღერებითა და ცეკვებით. გაზეთი „ბინგამტონ დეილი“, რომელიც აღნიშნავს, რომ საცეკვო ნომრები სრულდებოდა ნარნარად და ამასთან ენერგიულად, წერს: „ნიჭის მკაფიო დემონსტრაციითა და თავისი ხელოვნების შინაგანი ენერგიით ქართველებმა ხიდი გადეს ორ კულტურას შორის“.

ორი კულტურის ხსენება სრულიად არ არის შემთხვევითი, თქვა საკრებულის კორესპონდენტასთან მიცემულ ინტერვიუში ამ ანსამბლის ხელმძღვანელმა ცნობილმა ქართველმა კომპოზიტორმა სულხან ნასიძემ. ის თვალი, რომ ქვეყანაში, რომელიც ხმაურიანი უსაგნო მუსიკის ბასტარნად თვლება, ასე მაღალი შეფასება მიეცეს ქართულ ხალხურ ხელოვნებას, უკვე მოწმობს, რომ ცხოვრებასთან, ხალხთან ხელოვნების სიახლოვის იდეა სულ უფრო ღრმად იდგამს ფესვს შეერთებულ შტატებშიც. ხალხური ხელოვნება ადამიანს უვითარებს შემოქმედებითს საწყისს. გვასწავლოს, — სამყარო ითანხმოთ სილამაზისა და ჰარმონიის — ბუნების ამ უმაკნობი კრიტერიუმების პრიზმით, ამიტომ შემთხვევითი როდია, რომ ამერიკელები ასე ესწრაფვიან ხელოვნებას, რომელსაც ამ დროდაღრო უჩენენ საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლები. თავისი ხელოვნებით ხალი გაუსვა მან დასასრულს, ჩვენ გვინდა გავლენა მოვახდინოთ ადამიანთა სულიერ ცხოვრებაზე და წვლილი შეეტანოთ საზოგადოების პროგრესულ განვითარების პროცესში. იმედი გვაქვს, რომ შეერთებულ შტატებში ჩვენი გამოსვლა ხელს შეუწყობს სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხალხთა უკეთესი გაგებისა და მეგობრობის ატმოსფეროს შექმნას.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

პირუტყვის საკავშირო აღწერის შესახებ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესაბამისად საქართველოს სსრ მინისტრთა **საბჭომ დადგინა მოაწყოს 1978 წლის 1 იანვრისათვის რესპუბლიკაში არსებული პირუტყვის აღწერა.**

აღწერის მიზანია ზუსტი მონაცემების მიღება პირუტყვის საერთო რაოდენობის, აგრეთვე მეურნეობათა კატეგორიების მიხედვით მისი ცალკეული სახეობების შესახებ.

უნდა აღიწეროს უკლებლივ ყველა სახელმწიფო, კოოპერაციული და საზოგადოებრივი მეურნეობის მთელი პირუტყვი (მსხვილფეხა რქიანი, ღორი, ცხვარი, თხა, ცხენი და ა. შ.), აგრეთვე კოლმეურნეთა, მეზობლთა, მოსამსახურეთა და მოსახლეობის სხვა ჯგუფების პირად საკუთრებაში მყოფი პირუტყვი.

ამ მნიშვნელოვანი ღონისძიების მაღალ დონეზე განსახორციელებლად რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებით სახალხო დეპუტატთა რაიონული და საქალაქო საბჭოების აღმასკომებს დაევალათ დროულად შეარჩიონ, მოამზადონ და გამოუყონ სახელმწიფო სტატისტიკის ორგანოებს აღწერისათვის საჭირო კადრები (რესპუბლიკაში პირუტყვის აღწერაში მონაწილეობას მიიღებს რამდენიმე ათასი აღმწერი), ფარიოდ განუმარტონ მოსახლეობას პირუტყვის აღწერის მნიშვნელობა და ამოცანები. გამოიყენონ აღწერის სისწორისადმი კონტროლის საქმეში რაიონებისა და ქალაქების აქტივი.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის, დამზადების, კვების მრეწველობის, ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროებს, აგრეთვე რესპუბლიკის სხვა სამინისტროებს, უწყებებსა და ორგანიზაციებს, რომელთა მეურნეობებსაც ჰყავთ პირუტყვი, წინადადება მიეცათ დადგენილ ვადებში მოაწყონ პირუტყვის ინვენტარიზაცია იმ ანგარიშით, რომ ნახირიან მეურნეობათა ხელმძღვანელებმა აღწერის მომწყობთ ჩააბარონ ზუსტი და შემოწმებული ცნობები მეურნეობებში ნამდვილად არსებული პირუტყვის რაოდენობის შესახებ.

რესპუბლიკის მაღალი მთის რაიონებში — მესტიის, ლენტეხის, ჯავის, ლენინგორის, ხულოს, შუახევის, ყაზბეგის რაიონებში, აგრეთვე ზამთრის საძოვრებზე პირუტყვის აღწერა მოაწყობა მიმდინარე წლის დეკემბერში. ამ რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოებმა დაიყოვნებლივ უნდა მიიღონ ზომები, რადგან აღნიშნული ღონისძიებანი განახორციელონ მაღალ ორგანიზაციულ დონეზე და დადგენილ ვადაში.

პირუტყვის აღწერას ჩაატარებენ აღმწერები შესაბამისი საბჭოების წარმომადგენლთა სავალდებულო მონაწილეობით.

პირუტყვის აღწერაში ჩასაბმელი პირნი თავისუფლდებიან ძირითადი სამუშაოსაგან და ენახებათ საშუალო გამომუშავება სამუშაო ადგილზე.

პირუტყვის აღწერის მასალები დიდ სამსახურს გაუწევს რესპუბლიკაში მეცხოველეობის შემდგომი აღმავლობისათვის საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1975 წლის XVIII პლენუმის მიერ დასახული პროგრამის წარმატებით განხორციელების საქმეს. (საქინფორმი).

ჟურნალების ახალი ნომრები

„პარტიული სიტყვა“ № 23

გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ჟურნალის „პარტიული სიტყვის“ მორიგი, ოცდამესამე ნომერი.

ჟურნალის ახალი ნომერი იხსნება ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებით — „დიდი ოქტომბერი და კეთილდღეობის პროგრესი. საერთაშორისო — ოპორტუნისტული მნიშვნელობის თეზა — გამოქვეყნებულია სპეციალური მიკიდინეობიანი სანამოშო გეგმა ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენების „დიდი ოქტომბერი და კეთილდღეობის პროგრესი“ შესწავლის შესახებ. ეი დაბეჭდილია სარეფერატო „ოქტომბრის საქმის — ლენინური განხორციელება, საიუბილეო წელს — ჩინებული ფიზიკა“.

ჟურნალი აქვეყნებს ლექციებს, ხსენებებისა და საუბრების სანიმუშო თემატიკას — სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციაა მოქმედებს, ეკონომიკას, მოშაობს, აქვეა გამოქვეყნებული რეკომენდაციები საუბრებისა და პოლიტინფორმაციებს ჩატარებისათვის — ძირითადი კანონი, რომელსაც ჩვენ მოველოდით.

რუბრიკით „მეცხოველეობა — დამკვრელური ფერმა“ დაბეჭდილია ბ. გულუას წერილი — აგიტატორის მოშაობას შედეგები მოაქვს. როგორ?

განყოფილებაში „ჩვენი რეალია“ გამოქვეყნებულია ხ. ცოტნაშვილის კორესპონდენცია — აგიტატორები დომან. პარტორგანიზაცია კი ზომებს არ იღებს.

ჟურნალს აქვს ავრეთვე განყოფილებები: „აღზრდის თემაზე“; „მკითხველთა თხოვნით“; „იურიდიული კონსულტაცია“.

„საქართველოს სოფლის მეურნეობა“ № 11

გამოვიდა საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ყოველთვიური სამეცნიერო-პოპულარული ჟურნალი „საქართველოს სოფლის მეურნეობის“ მორიგი, მეთერთმეტე ნომერი.

ჟურნალის ახალი ნომერი იხსნება „ყვავილის წერილით — დიდი ოქტომბერი და საქართველო. სასოფლო-სამეურნეო პრობლემებს ეძღვნება: ბ. ხარალაძის წერილი — სახელოვანი მესტიის სოფლებმა; აქვეა დაბეჭდილი ვ. ურკუმელაშვილის ნარკვევი — ალოსტიკი.

„საქართველოს სოფლის მეურნეობის“ ახალ ნომერში რუბრიკებით „მინდვრებსა და სამეცნიერო ლაბორატორიებში“, „ჭიმიკოსის ბლიბნოტი“, „მეფუტკრეობა“, „მეაბრეშუმეობა და ომოსშემდგომი პერიოდი ეახეთში“, „სტრიქონები წარსულიდან“, „კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია“ გამოქვეყნებულია ჭ. ბრეგვაძის, ლ. ჯიქიას, გ. გამყრელიძის, გ. ჭიმელეიძის, ბ. შარაშენიძის, ხ. ტეტელაშვილის, ი. რაზმაძის, ნ. ძამუკაშვილისა და სხვათა წერილები.

ეროვლემა, ძიება, გამოცდილება

უხვი ხახვი

მატერიალური სტიმულირებისა და სპეციალიზაციის გამოყენებით სართიჭალელებმა ხუთწლედი წელიწადსა და 10 თვეში გაანადღეს — აი რა გზით მიაღწიეს ამ წარმატებას

ხუმ მწარეა ხახვი, და ეს ალბათ არავისთვის დიდად საოცარ არ უნდა იყოს. ამას რომ ვამბობთ, მარტო მის იმ სიმწარეს კი არ გვგულისხმობთ, ჭამის დროს რომ პირს გვუშაავს, არამედ იმ სიმწარესაც, გაოცქვნისას ცხარე ცრემლს რომ გვაღვრევინებს, უმ თვალ კი დისახლისებს. მაგრა სიმწარ, თურმე, აი ეს ჩვეულებრივ ბოლო მწარე ხახვი. ცალკე უფრო მეტი სტატიის და, რაკიბ მომტანი ყოფილა. ჩვენგს, ო როგორც სურსათის, მარ მაგრ სარგებლობა კი არა გვაქვ ბევრ ვლობაში (რომ მრავალ ბეტესს ნივთიერებისა და ვიტამინს ეღიოვებს), რაც მას ადამიანისათვ ა მოაქვს, არამედ ის დიდი მატერიალური სიკეთეც, რომელსაც იგი დამთესა და მომყავს ადლევს.

თაფლისა და ხახვის ეს შედარება გარდაბნის რაიონის სართიჭალის მებოსტნეობა-მეეენახეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშაობის შესწავლის დროს დაგვბადა. თუმცა კუროზულს ჰგავს, მაგრამ იგი თვით იქაურმა მეფუტკრემ სერგო ჩადუნელმა გვიკარნახა. ჩვენ მოგიყვებით, მკითხველო, რაც მოხდა სართიჭალაში და მერე განსაჯეთ, შემთხვევითი, უბრალო სიტყვების თამაშია ეს თუ არსებითი და ზედგამოჭრილი.

მეურნეობის დირექტორის, ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის ვ. კურტანიძის უბის წიგნაკში ჩაწერილებულ ციფრებსა და ცხრილებში დაკრისტალებული და დაჯამებულია მთელი მეურნეობის დიდი შრომითი კოლექტივის გუშინდელი და დღევანდელი გარჯა და ამაგი.

ამ ციფრებიდან იგებთ, თუ რამდენი ხახვი უნდა მოიყვანონ მთელი მეათე ხუთწლედის მანძილზე — 8.570 ტონა, რამდენია უკვე მოყვანილი წელიწადსა და ათ თვეში — 9.013 ტონა, ანუ 1980 წლის ბოლოსათვის დაგეგმილი ხახვის მთელი მოსავალი უკვე განაღდებულია გადაჭარბებით. მარტო წელიწულ დავალებით გათვალისწინებული იყო 3.010 ტონა ხახვის ჩაბარება, მათ კი 5 ათას ტონაზე მეტი ჩააბარეს, ე. ი. იმაზე მეტი, ვიდრე ადრე მთლიანად გარდაბნის რაიონი აბარებდა, თუ კიდევ შორს წავალთ, უფრო მეტი, ვიდრე მთელი რესპუბლიკა იღებდა ნამოთხი წლის წინათ.

თავის საკანდიდატო შრომაში (დისერტაცია 1971 წელს დაიცვა) დირექტორი, როგორც მეცნიერი, იმ აზრს ასაბუთებდა, რომ ნაკვეთების ინდივიდუალური გაპირავნება და მატერიალური წახალისების სწორად გამოყენება რამდენადმე ზრდის მოსავლიანობას, ამაღლებს წარმოების რენტაბელობას და რეკომენდაციას იძლეოდა უნარიანად გამოეყენებინათ ისინი. და აი, ახლა თვითონ ამ დებულებებზე დაყრდნობით კონკრეტული და პრაქტიკული შედეგებით დაადასტურა კვლევის სასწორე და რეალობა.

სტატისტიკა, ციფრები, შედარებები და ანალიზი, დაპირისპირება და დასკვნები — აი, რა გეცემათ თვალში, როცა ახალი, თანამედროვე ტიპის ხელმძღვანელს ხვდებით და ესაუბრებით. უპირველესად, მათ აინტერესებთ ეკონომიკა, ეკონომიკა და კიდევ ეკონომიკა. ციფრებისადმი ტრფიალი ვ. კურტანიძისათვის მარტო საფინანსო მუშაობიდან (ორი ათეული წელიწადი რაიფინგანს ედგა სათავეში) გამოყოლილი მემკვიდრეობა როდია. ჰკითხავთ რა-ლო ჰექტარზე — 294 ცენტნერი. ეს მაშინ, როცა რესპუბლიკის შარშანდელი მაჩვენებელი ჰექტარზე ამ კულტურისა 94 ცენტნერს არ აღმატებოდა, საეროდ ამ ჯიშის ხახვის მოსავალი 250 ცენტნერია.

საყურადღებოა, რომ სართიჭალელთა ხახვის 98 პროცენტი სტანდარტულია. მნიშვნელოვანი წარმატებებია მოპოვებული საერთოდ ბოსტნეულის მოყვანაშიც. თუ შარშან რესპუბლიკაში ჰექტარზე 119 ცენტნერი ბოსტნეული მოიყვანეს, კავშირში კი 152 ცენტნერი, სართიჭალელებმა ამ ბოლო მაჩვენებელს 35,4 პროცენტით გადაამეტეს, ხოლო წლევანდელ მარტო ათ თვეში — 23,3 ცენტნერით.

უფრო ახალი ცნობების რა მოგახსენოთ, მაგრამ დიდი საბჭოთა ენციკლოპედიის წინა გამოცემის 25-ე ტომის ცნობით საბჭოთა კავშირში ხახვის სარეკორდო საჰექტარო მოსავალი მოუყვანიათ 1940 წელს მოსკოვის ოლქის ეორკის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა ქალს მ. ოვეჩკინას — 60 ტონა, 1948 წელს აზერბაიჯანელი რ. ნაიიბოვს — 59 ტონა, 1954 წელს კიევის ოლქიდან ე. ხორბოსს — 72 ტონა. სართიჭალელმა ნოვატორებმა ყველა ეს რეკორდი გადალახეს. **ფურთაზ ძამანაშვილმა წლეულს ჰექტარზე გაანგარიშებით 76.6 ტონა ხახვი მოიყვანა. ეუძეუნა მელიანშვილმა — 77.7 ტონა, დილბაზ ხიონ-ყუნიმ — 79.8, ხოლო ბაკენტი წიქარიშვილმა — 95.5 ტონა.**

მრავალ ფაქტორთა შორის, რომლებმაც განსაზღვრეს და უზრუნველყვეს ხახვის მაღალი მოსავლიანობა, სამი მეტად მნიშვნელოვანი და მთავარია. ამიტომ მათ განსაკუთრებით გამოვყოფთ. პირველია ცვლილებები ხახვის მოყვანის აგროტექნიკაში, მეორე — ნაკვეთების ინდივიდუალურად გაპირავნება, ხოლო მესამე — შრომის ანაზღაურების ახალი ფორმა.

ხახვის მოყვანისას გამოწშირვა რომ აუცილებელი და საჭიროა, ამისათვის აკრონომიული მეცნიერების დასტური ან ტრადიციების მოშველიება როდი აუცილებელი. გააჩერეთ სოფლის შარაზე დედაკაცი, ვისაც კარის ბოსტანში ერთხელ მაინც მოუყვანია ხახვი და ის დგებიმოწმეთ დღემდე ელემენტარულ ჭეშმარიტებად მიჩნეულ ამ აზრს. ყველას გასაოცრად ხართიჭალელებმა ყირამალა დააყენეს ეს ცნობილი წესი. და მისი სისწორე რიყის ქვასავით უხვად ხახვით მოფენილმა მინდვრებმა დაადასტურა.

ერთი მშვრმეტყველი დეტალი.

— ერთხელ გავიგე, რომ თურმე მეურნეობის დირექტორი, — ჰყვებოდა სართიჭალელი მეტყველე ინჟინერი გ. ლომაძე, — არავის აძლევს უფლებას ხახვი გამოხშირონო. არ დავიჯერე, ამა ჭკუათამყოფელი კაცი მაგას როგორ იზამდა-მეთქი და წავედი მინდორში. ვხედავ, ეს ამოდენა ალვისხესავით აშოლტილი კაცი თუ როგორ დაამბარებდა ნაკვეთებში, და როგორ იფრენდა გამოსახშირავად მეტი ხვდეს წილად. ჰოდა ამ მეურნეობაში პიროვნებას ან პიროვნებათა ჯგუფს უფორმებენ ხელშეკრულების ფორმიანს გამოყოფილს, ხახვის გეგმის, აგრეთვე ხელფასისა და დაგალების გადამეტებით მოყვანილი მოსავლის დამატებითი ანაზღაურების შესახებ. ამ მეურნეობაში ასეთი წესი შემოღებულ: მუშას ეგეგმური პროდუქციისათვის უხდიან ტარიფით გათვალისწინებულ გასამრჯელოს, ხოლო იმის ზევით მოყვანილი მოსავლისათვის, ამ მოსავლის რეალიზაციით მიღებული ამონაგების 70 პროცენტს. ასეთმა ღონისძიებამ დიდად დაინტერესა მუშები.

ასეთი ნაბიჯის გადადგმა ნარისკო იყო, ისევე როგორც აგროტექნიკაში ცვლილების შეტანა. მაგრამ განვითარებისა და წინსვლის შარავზა ძიებებსა და ექსპერიმენტებზე გადის. ძიება კი გაუკვალავი ბილიკებითა და უცნობი ფოლტეხილებით სულის გულისხმობს და ვინც ამ გზას დაადგება, დაზღვეული როდია მოულოდნელობისა და რისკისაგან. მაგრამ, იქ, სადაც გაბედულად ნერვიანენ თავიანთი შრომითი შედეგებით მიწათმოქმედთა და მეცხოველეთა უფრო მეტი დაინტერესების ახალ ფორმებს, უთუოდ წარმატებებს აღწევენ.

გაბედულმა და თამამმა ექსპერიმენტებმა ამედი გაამართლა და საგრძნობლად გადაიდგა ხახვიდან მიღებული შემოსავალი. 1973 წელს იგი იყო 123.668 მანეთი, 1974 წელს — 206.676 მანეთი, 1975 წელს — 373.177 მანეთი, 1976 წელს — 1.566.495 მანეთი, 1977 წლის ათ თვეში — 1.590.630 მანეთი.

სწორედ ასეთმა შემოსავალმა უზრუნველყო დამატებითი ანაზღაურების განსტიმრება, თორემ პირი გაუტყდებოდა ვ. კურტანიძეს და იმაზეც ისე იტყოდნენ, როგორც ერთი მეურნეობის დირექტორზე უთქვამთ, ვიზიფტულ ავადაც მეტი ხვდეს წილად. ჰოდა ამ მეურნეობაში პიროვნებას ან პიროვნებათა ჯგუფს უფორმებენ ხელშეკრულების ფორმიანს გამოყოფილს, ხახვის გეგმის, აგრეთვე ხელფასისა და დაგალების გადამეტებით მოყვანილი მოსავლის დამატებითი ანაზღაურების შესახებ. ამ მეურნეობაში ასეთი წესი შემოღებულ: მუშას ეგეგმური პროდუქციისათვის უხდიან ტარიფით გათვალისწინებულ გასამრჯელოს, ხოლო იმის ზევით მოყვანილი მოსავლისათვის, ამ მოსავლის რეალიზაციით მიღებული ამონაგების 70 პროცენტს. ასეთმა ღონისძიებამ დიდად დაინტერესა მუშები.

ასეთი ნაბიჯის გადადგმა ნარისკო იყო, ისევე როგორც აგროტექნიკაში ცვლილების შეტანა. მაგრამ განვითარებისა და წინსვლის შარავზა ძიებებსა და ექსპერიმენტებზე გადის. ძიება კი გაუკვალავი ბილიკებითა და უცნობი ფოლტეხილებით სულის გულისხმობს და ვინც ამ გზას დაადგება, დაზღვეული როდია მოულოდნელობისა და რისკისაგან. მაგრამ, იქ, სადაც გაბედულად ნერვიანენ თავიანთი შრომითი შედეგებით მიწათმოქმედთა და მეცხოველეთა უფრო მ

თეორიის საკითხები

ძირეული გარდატეხის ეპოქა

ოქტომბრის ეპო

საბჭოთა ხალხმა, სოციალისტური ქვეყნების მშრომელებმა და მთელი მსოფლიოს პროგრესულმა კაცობრობამ ღირსეულად აღნიშნეს ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის სახელოვანი მე-60 წლისთავი.

ამ თარიღისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა ჩვენი ქვეყნის დედაქალაქ მოსკოვში გადაიქცა მსოფლიო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ძალების მორიგი დათვალიერებისა და მათი შემდგომი შეკავშირების მნიშვნელოვან ფაქტრად.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა საიუბილეო მოხსენებაში მოგვცა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მსოფლიო-ისტორიული მნიშნელობის ნათელი და ღრმამეცნიერული დახასიათება. მან განაზოგადა საბჭოთა ხაზოგადოების 60-წლიანი ისტორიის მდიდარი გამოცდილება და გააშუქა სოციალიზმისა და კომუნიზმის შემდგომი განვითარების პერსპექტივები. ამ მოხსენებაში ჩვენი ეპოქისა და თანამედროვე მსოფლიოს სოციალური და პოლიტიკური ვითარების დამაჯერებელი სურათია მოცემული, სურათი, რომელშიც ნათლად ჩანს კაპიტალიზმის მზის ჩასვენების ბუნებრივი პროცესი და კომუნიზმის საბოლოო გამარჯვების ისტორიული გარდუვალობა.

რაც უფრო მეტი დრო გადის ოქტომბრის გადატრიალების ღირსსახსოვარი დღიდან, მით უფრო მეტ სიდიადით წარმოუდგება იგი კაცობრობას, მით უფრო იზრდება მისი ძალვამოსილება, სოციალური, პოლიტიკური და მორალური ღირებულება.

ოქტომბრის რევოლუციის მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობის შესახებ ბევრი რამ დაწერილა და მომავალში კიდევ უფრო მეტი დაიწერება. მადლიერ კაცობრიობას არასოდეს გაუნელდება ინტერესი იმ ძირეული გარდატეხის იმოქმედებისადმი, რომლითაც იწყება თავისუფალ მშრომელთა ნამდვილი ისტორია.

მსოფლიო ისტორიის დიდმნიშვნელოვან მოვლენათა მატიანეში ოქტომბრის რევოლუცია შევიდა როგორც წარსულისა და მომავლის წყალგასაყარი, ყველა სოციალურ ღირებულებათა გადაფასების ისტორიული მიჯნა და ეკონომიზაციის პროგრესული განვითარების მძლავრი კატალიზატორი.

ოქტომბრის რევოლუცია კანონზომიერი დაგვირგვინება იყო იმ მსოფლიო ისტორიული ფაქტორებისა, როგორიც არის მარქსიზმის წარმოშობა გასული საუკუნის შუა ხანებში და ლენინური კომუნისტური პარტიის ჩამოყალიბება ჩვენი საუკუნის გარიჟრაზე.

ორივე ეს მოვლენა ობიექტურ-ისტორიული აუცილებლობით იყო განპირობებული და ამავე დროს ყოველ მათგანში უმნიშვნელოვანესი როლი ითამაშა სუბიექტურმა ფაქტორმა, ურომლისოდაც ობიექტურ კანონზომიერებას „ცდისა და შეცდომის“ გზით ბევრად მეტი დრო და მსხვერპლი სჭირდება თვითგანსორციელებისათვის.

მარქსიზმის წარმოშობა განპირობებული იყო კაპიტალიზმის მძლავრი განვითარებით გასული საუკუნეში. მეცნიერულ აზრს არ შეეძლო არ აესახა ობიექტური სოციალური სტრუქტურის ღინაშიში და მისი განვითარების კანონზომიერებანი.

მაგრამ ამ მეცნიერულ აზრს დაემატა, დაემთხვა და ორგანულად შეერწყა დიდ მოაზროვნეთა კეთილი ნება, მშრომელი ხალხისა და სამართლიანობის უსაზღვრო სიყვარული, რასაც არ შეეძლო მეცნიერული აზრი კაპიტალიზმის შესახებ მიბრძოლ აზრად არ ექცია კაპიტალიზმის წინააღმდეგ. გერმანელი ხალხის სახელოვანი შვილები კ. მარქსი და ფ. ენგელსი იყვნენ ის ადამიანები, რომლებმაც წილად ირგუნეს ღრმა მეცნიერული აზრისა და მებრძოლი კეთილი ნების ისეთ სასწაულებრივ ძალად შერწყმის ისტორიული მისია, რომელმაც შეძრა მთელი მსოფლიო.

მარქსიზმი ყოვლად ძლიერია, — ამბობდა ვ. ი. ლენინი, — იმიტომ, რომ სწორია. მარქსიზმის წარმოშობა თვისებრივად და პრინციპულად ახალი სოციალური და კულტურული ფაქტორი იყო, რომელსაც ძალითა და მნიშვნელობით ოდნავაც ვერ შეედრებოდა მანამდე მსოფლიო ისტორიაში ცნობილი ფილოსოფიური თუ რელიგიური მოძღვრებები. ანტიკომუნიზმის იდეოლოგიებს დღემდე არ აუღიათ ხელი მარქსიზმის მიჩნევაზე რელიგიის ნაირსახეობად, მაშინ როცა სინამდვილეში მარქსიზმი დიამეტრალურად უპირისპირდება ყოველგვარ რელიგიას.

მარქსიზმმა ასწავლა პროლეტარიატს, რომ განთავისუფლებისათვის საჭირო იყო აუცილებელი ხარაღი — მებრძოლი რევოლუციური პარტია. პირველი ასეთი პარტია შეიქმნა რუსეთში ვ. ი. ლენინის მეთაურობით, ლენინური, ბოლშევიკური პარტიის შექმნა რუსეთის იმპერიაში ისეთივე ობიექტური ისტორიული აუცილებლობა იყო, როგორც თვით მარქსიზმის წარმოშობა დასავლეთ ევროპაში. მაგრამ ამ ობიექტურ-ისტორიული აუცილებლობის რეალიზაციაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა სწორედ ვ. ი. ლენინის პიროვნებამ.

ვ. ი. ლენინის გენიალურმა გონებამ, სასწაულებრივმა ნებისყოფამ და უსაზღვრო სიყვარულმა მშრომელი ხალხისადმი განაპირობა ისეთი ტიტანური შემოქმედებითი შრომა და რევოლუციური მოღვაწეობა, რომლის ბადალი მსოფლიო ისტორიას არ ახსოვს. ვერცერთი მორწმუნის წარმოდგენა მითიურ მესიაზე ვერ შეედრება ვ. ი. ლენინის რეალურ ცხოვრებასა და მოღვაწეობას. ჩვენი ქვეყნის ჯული შეგნებულ მშრომელს ეამაყება, რომ იგი ამ ღვაწლმარული ადამიანის თანამემამულეა, რომ იგი ცხოვრობს და მოღვაწეობს ლენინის მიერ გაკვალული გზით.

ოქტომბრის რევოლუციის ათი წლისთავისათვის დაწერილ სტატიაში ი. ბ. სტალინი წერდა: „ოქტომბრის რევოლუცია არ შეიძლება ჩაითვალოს მხოლოდ რევოლუციად „ნაციონალურ ჩარჩოებში“. იგი, უწინარეს ყოვლისა, არის ინტერნაციონალური, მსოფლიო ხასიათის რევოლუცია, ვინაიდან ის ნიშნავს ძირეულ მობრუნებას კაცობრიობის მსოფლიო ისტორიაში ძველი, კაპიტალისტური სამყაროდან ახალი, სოციალისტური სამყაროსაკენ“.

მსოფლიო ისტორიის ეს ძირეული მობრუნება ახალი სოციალისტური სამყაროსაკენ აღმოჩნდა მთელი კაცობრიობის ხსნისა და გადარჩენის მთავარი ფაქტორი. სწორედ ამას მიაქცია მთავარი ყურადღება ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა ოქტომბრის რევოლუციის მე-50 წლისთავისადმი მიძღვნილ საუბილეო მოხსენებაში.

ოქტომბრის რევოლუციამ დასაბამი მისცა პროლეტარული რევოლუციების ეპოქას და დღეს ოქტომბრის გზას მიჰყვებიან ევროპის, აზიის, აფრიკისა და ლათინური ამერიკის მთელი რიგი ქვეყნები, მსოფლიოს მოსახლეობის თითქმის ერთი მესამედი.

დიდი ოქტომბერი და მისი პირმშო — მძლავრი სოციალისტური ბანაკი მაგალითს აძლევს მთელ დანარჩენ მსოფლიოს, თუ როგორ უნდა ვიბრძოლოთ სოციალური უსამართლობის წინააღმდეგ, რაკული თავისუფლებისა, თანასწორობისა და თანამშრომლობის დამკვიდრებისათვის, მშვიდობიანი შემოქმედებითი შრომისა და საყოველთაო კეთილდღეობის უზრუნველყოფისათვის.

დიდმა ოქტომბერმა და მისმა პირმშომ — საბჭოთა ხელისუფლებამ კაცობრობას უჩვენა არა მარტო სოციალური პრობლემების სამართლიანი გადაწყვეტის ნიმუში, არამედ განთავისუფლებული ხალხის სახელმწიფოებრივი ორგანიზაციის პრინციპულად ახალი სოციალისტური ტიპი, ეკონომიკის, პოლიტიკისა და კულტურის თვისებრივად ახალი პროგრესული ფორმები და სახეები.

ოქტომბრის რევოლუციის პირმშომ — საბჭოთა ხელისუფლებამ და მისმა 60-წლიანმა ისტორიამ კაცობრიობას მისცა ახალი სოციალისტური ეკონომიკის მშენებლობის მდიდარი გამოცდილება. საბჭოთა ეკონომიკური პოლიტიკა დროთა განმავლობაში გამოიკვეთა როგორც კაპიტალიზმისათვის დამახასიათებელი სამეურნეო ანგარიშიანობის დადებითი მხარეებისა და მშრომელთა სოციალისტური ენთუზიაზმის შერწყმის სტაბილური ტენდენცია.

ჩვენთან ეკონომიკური განვითარების მთავარ მიზნად მიჩნეულია მშრომელი ადამიანის კეთილდღეობის ამაღლება, სოციალიზმის პირობებში წარმოება არსებობს ადამიანისათვის და არა პირიქით, არა მოგება და დაგროვება, როგორც თვითმიზანი, არამედ მშრომელი ხალხის კეთილდღეობა და ბედნიერება, რასაც ექვემდებარება სოციალისტური ეკონომიკის ყველა ცნება და კატეგორია.

დიდმა ოქტომბერმა და საბჭოთა ხელისუფლებამ კაცობრიობას მისცა ჯერ არნახული სოციალისტური დემოკრატიის ახალი ტიპი, დემოკრატიისა, რომლის არსება და სპეციფიკა ბურჟუაზიული დემოკრატიის მრავალრიცხოვანი ფორმებისაგან განსხვავებით მშრომელთა რეალური უფლებებისა და თავისუფლებების მატერიალური გარანტიების უზრუნველყოფის სულისკვეთებით არის გამსჭვალული.

საბჭოთა დემოკრატია ბურჟუაზიულისაგან პრინციპულად სწორედ იმით განსხვავდება, რომ იგი შინაარსს აქცევს მთავარ ყურადღებას და არა ფორმას. ლაპარაკია მშრომელთა რეალური ცხოვრების პოლიტიკურ შინაარსზე, მათს თავისუფლებაზე, თანასწორობაზე და თანამშრომლობაზე; მშრომელთა ამ უფლებების შეუფერხებელი რეალიზმის სახელმწიფოებრივ უზრუნველყოფაზე, მათი ფუნქციების ორგანიზებულ დაგეგმვასა და მართვაზე, ამ უკანასკნელის ოპტიმალური ვარიანტების ძიებისა და დანერგვის სტაბილურ ტენდენციაზე.

საბჭოთა დემოკრატიის ასეთი პრინციპული შინაარსობრობა, ანუ მშრომელთა რეალური ცხოვრების შინაარსისადმი უპირატესი ყურადღება სრულებითაც არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ არ გვევალება ზრუნვა დემოკრატიის ფორმის მუდმივი დახვეწისა და სრულქმნისათვის, მისი გაღრმავებისა და გაფართოებისათვის. ეს ჩვენი დემოკრატიისა და პოლიტიკური ცხოვრების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა.

სწორედ ამ მომენტს მიაქცია ყურადღება ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა, ჟურნალ „პრობლემი მირა ი სოციალიზმა“-ში დაბეჭდილ წერილში „კომუნიზმის გზის ისტორიული მიჯნა“: „სოციალისტური დემოკრატიის ჩამოყალიბება და განვითარება რთული საქმეა. ჩვენ კარგად გვესმის, რომ აქ გვაქვს გადაუჭრელი პრობლემებიც და სიძნელეებიც. უნდა დავამთავროთ დიდი მუშაობა, რათა ახალ კონსტიტუციას შევუსაბამთ ჩვენი კაუნმდებლობის ყველა ნორმა“.

დიდმა ოქტომბერმა და საბჭოთა ხელისუფლებამ კაცობრიობას მისცა ერთგნული პრობლემის — ამ ძველთაძველი და უბერებელი პრობლემის — სამართლიანი გადაწყვეტის შეუდარებელი ნიმუში. „ოქტომბრის მიღწევათა შორის, — თქვა ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა საიუბილეო მოხსენებაში, — განსაკუთრებული ადგილი განეკუთვნება ეროვნული საკითხის, საზოგადოების ისტორიის ერთ-ერთი ყველაზე მტკივნეული, ყველაზე დრამატული საკითხის გადაწყვეტას“.

ეროვნული საკითხის ასეთი სამართლიანი, დემოკრატიული და პროგრესული გადაწყვეტა არ იყოდა მსოფლიო ისტორიამ და ეს ოქტომბრის რევოლუციის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მონაპოვარია.

დიდმა ოქტომბერმა მისცა კაცობრობას იმპერიალისტური ომების თავიდან აცილებისა და მშვიდობის დაცვისათვის წარმატებული ბრძოლის შესაძლებლობა. საბჭოთა სახელმწიფოს პირველი დეკრეტი იყო დეკრეტი ზავის შესახებ. იმ დღიდან მოყოლებული ზავისა და მშვიდობისათვის ბრძოლა ყოველთვის იყო საბჭოთა ხელისუფლების საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრინციპი. საბჭოთა კავშირისა და სოციალისტური ბანაკის ქვეყნების ლენინური სამშვიდობო საგარეო პოლიტიკა ის ერთ-ერთი საიმედო ბურჯია, რომელსაც ეყრდნობა თანამედროვე მსოფლიოს ხალხთა მშვიდობიანი ცხოვრება. ეს არის ის კეთილი ნება, ურომლისოდაც წარმოუდგენელია მშვიდობა და სოციალური პროგრესი.

ოქტომბრის რევოლუციამ და საბჭოთა ხელისუფლებამ კაცობრიობას მისცა ახალი სოციალისტური ცხოვრების წესი, ახალი კულტურისა და მორალის ადამიანი, სოციალური პროგრესისა და მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუციის უსაზღვრო შესაძლებლობანი; საბჭოურმა იხოვრებამ და მოღვაწეობამ ნიადაგი გამოაცალა ნსოფლიო ცივილიზაციის დაცემისა და გადაგვარების ნიპილისტურ კონცეფციებს და გადაუშალა კაცობრობას უსასრულო პროგრესული განვითარების ნათელი პერსპექტივები.

ზვალინდელი დღის იმედი, მშვიდობიანი და უშფოთველი ცხოვრების რწმენა, მსოფლიო ცივილიზაციის უსასრულო პროგრესის გარანტია ერთ-ერთი ყველაზე არსებითი და მნიშვნელოვანი შედეგია იმ ღირებულებებს შორის, რაც კი ოქტომბრის რევოლუციისა და საბჭოთა ხელისუფლების 60-წლიან ისტორიას შეუქმნია. ამაში ადვილად დავრწმუნდებით, თუ გავითვალისწინებთ ბურჟუაზიული დასავლეთის სულიერი კრიზისის აშკარა სიმპტომებს.

მაგალითად, ამერიკელი ფიზიკოსი რალფ ლეპი წერს: „არავინ, ჩვენი დროის უბრწყინვალესმა მოაზროვნეებმაც კი, დანამდვილებით არ იციან სად, მივყავართ მეცნიერებას. ჩვენ მივჭირთ მატარებელით, რომელიც უმატებს სიჩქარეს, მიაჭრის დატოტვილი ლიანდაგებით და არ კი ვიცით, საით. არც ერთი სწავლული არ არის მეგანქანის კაბინაში და ყველა ისართან კატასტროფის საშიშროებაა. საზოგადოების უმეტესი ნაწილი კი ბოლო ვაგონში და უკან იყურება“.

ამერიკელი სოციოლოგი ოლვინ ტოფლერი, რომელსაც ჰოპყავს ლეპის ზემოაღნიშნული სიტყვები, დასძენს: „ჯანა შეიძლება ცხოვრება იმ საზოგადოებაში, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება? გარდუვალი ფაქტია, რომ მრავალი სხვა სოციალური პროცესი ასევე უმართავი ხდება, ეწნნაადმდეგება ჩვენს ყოველ ცდას — დავიმორჩილოთ ისინი. ურბანიზაცია, ეთნიური კიდეფლიქტი, მიგრაცია, პოპულაცია, დანაშავეობა... შეიძლება დავასახელოთ ათასი სხვა სფერო, რომელშიც ჩვენი ცდა მოვოოკოთ სტაბილური ცვლილებები — სულ უფრო წარუმატებელი და, შეიძლება ითქვას, ამაო ხდება“.

ასეთივე მოსაზრებისა და კაცობრიობის ბედისათვის შეშფოთებას გამოთქვამს ცნობილი სოციოლოგი, კულტუროლოგი პროფესორი არნოლდ ტოინბი: „თანამედროვე დასავლეთის საზოგადოება მოკლებულია იდეალებს და მიზნებს, მან დაკარგა ელიმენტური სათნოებანი, მაგალითად, პატიოსნება... ყველა ადამტერებს დასავლეთის ცივილიზაციის დაცემას“.

ტოინბი, ამჩნევს რა კაპიტალისტური სისტემის გადაულახავ წინააღმდეგობებს, გამოთქვამს ასეთ აზრს: „ლენინის გზა შეიძლება აღმოჩნდეს სწორედ ის, რასაც ჩვენ „მომავლის ტალღას“ ვუწოდებთ... ჩვენ ბედი ძალიან გაგვიღიმებდა, რომ შეგვძენოდა მსოფლიო ლენინი“...

ეს მეტად სიმპტომატური აღიარებაა. „მსოფლიო ლენინი“ ეიცილობს და მოქმედებს მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისმძლე მოძღვრებით, საბჭოთა კავშირისა და სოციალიზმის ბანაკის ძლევამოსილებით, მსოფლიო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის მძლავრი აღმავლობით, ყოველივე იმით, რაც დიდი ოქტომბრის უმნიშვნელოვანესი მონაპოვარია.

ოქტომბრის რევოლუციისა და საბჭოთა ხელისუფლების 60-წლიანი ისტორიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შედეგია ადამიანთა ახალი ისტორიული ერთობის — საბჭოთა ხალხისა და თანამედროვე ეპოქის ახალი ადამიანის — საბჭოთა ადამიანის ჩამოყალიბება.

საბჭოთა ხალხის ცნებაში იგულისხმება მრავალეროვანი სოციალური ორგანიზმი, რომელსაც ერთიანობა მიზანი — კომუნიზმის მშენებლობა, საერთო ეკონომიკა — განვითარებული სოციალიზმის მძლავრი ინდუსტრია და სოფლის მეურნეობა, საერთო იდეოლოგია, მორალი და კულტურა.

საბჭოთა ხალხის იდეოლოგია არის საკაცობრიო თეორიული აზრის უმაღლესი მონაპოვარი — მარქსიზმ-ლენინიზმი, მისი ყველა შემადგენელი ნაწილით — ფილოსოფიით, პოლიტეკონომიით, მეცნიერული კომუნიზმით. მარქსისტული იდეოლოგია ეფუძნება ყოველისმძლე და ყოვლად სრულ მოძღვრებას, რომელიც არა მარტო იმას გვასწავლის, თუ როგორია სინამდვილე, მისი წარმოშობისა და განვითარების კანონზომიერებანი, არამედ იმასაც, თუ როგორ უნდა გარდავქმნათ ეს სინამდვილე, როგორ ჩავაყენოთ იგი ადამიანის სამსახურში, მშვიდობისა და კეთილდღეობის სამსახურში.

საბჭოთა ხალხის ყოველ ეროვნულ რეგიონს, მათს პარტიულ და მეცნიერულ ძალებს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ მარქსიზმ-ლენინიზმის შემდგომი განვითარებისა და კონკრეტული ისტორიული პირობებისადმი შემოქმედებითად მისადაგების საქმეში. საბჭოთა ხალხისა და მისი ღირსეული ლიდერების კოლექტიური ჭონება და გამოცდილება იმავე მნიშვნელოვან საქმეს აკეთებს ჩვენი თეორიისა და პრაქტიკის შემდგომ გაღრმავებასა და განვითარებაში, რასაც ცალკეული გენიოსები და ტალანტები აკეთებდნენ ჩვენს ქვეყნის სახელოვანი ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე.

საბჭოთა ხალხის ერთიანი მორალია მსოფლიო ცივილიზაციის ზნეობრივი პროგრესის უმაღლესი მონაპოვარი — კოლექტივისტური, კომუნისტური მორალი. ადამიანთა თანამშრომლობისა და სოლიდარობის, თანასწორობისა და თავისუფლების მორალი, პირადი და საზოგადოებრივი ინტერესების ჰარმონიის მორალი.

საბჭოთა ხალხის ერთიანი კულტურა — ეს არის იდეური შინაარსით ერთიანი სოციალისტური და მხატვრული ფორმით მრავალფეროვანი ეროვნული შემოქმედების შთამბეჭდავი მოზაიკა. საბჭოთა ხალხში შემავალი ყველა ერი და ეროვნება ავითარებს თავის კულტურას, ხელოვნებას, ლიტერატურას, თავის ენას, ტრადიციებს და ყოველივე ეს შეადგენს ერთიან საბჭოთა კულტურას.

განსხვავებულ ეროვნულ კულტურათა ერთიანობა მარკო მის სოციალისტურ და კომუნისტურ მიზანდასასულობასა და შინაარსში კი არ მდგომარეობს, არამედ ამ კულტურათა ეროვნული ფორმების ურთიერთდასახლოებასა და ურთიერთგამდიდრებაში. ეროვნული კულტურები ზეგავლენას ახდენენ ერთმანეთზე და ავითარებენ ერთმანეთს. ასეთი ზეგავლენისა და განვითარების ენობაში იგულისხმება არა მარტო მათი ურთიერთდამსგავსება და დაახლოება, არამედ ურთიერთგამდიდრება და აყვავება.

უფრო მეტის თქმაც შეიძლება: კულტურული განვითარების სფეროში „დამსგავსება“ შეიძლება იყოს ბუნებრივი თანმხლები შედეგი, მაგრამ არა თვითმიზანი. პირიქით, კულტურა ისეთი ფენომენია, რომელის არსება და განვითარების წყარო მრავალფეროვნება და მრავალსახოვნებაა. ერთიანობა ეხება კულტურის იდეურ და პოლიტიკურ ასპექტებს, მის მიზანდასახულობასა და მნიშვნელობას, ხოლო მრავალფეროვნება და მრავალსახოვნობა ეხება მის კონკრეტულ შინაარსს, გამოვლინის ფორმას და განვითარების წყაროს. საკმარისია დავივიწყოთ კულტურის ფენომენის ეს სპეციფიკა, რომ დავუშვათ შეცდომები ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გაგარებაში. საბჭოთა სახელმწიფოს 60-წლიანი ისტორია ასეთი ეროვნული პოლიტიკის შემდგომი დახვეწისა და განვითარების ისტორიაც არის.

ასეთია, მოკლედ, ერთიანი საბჭოთა ხალხის ცნების ზოგადი მახასიათებლები, რომლის არსებით შინაარსს შეადგენს ახალი საბჭოთა ადამიანის ცნება.

ახალი საბჭოთა ადამიანის ცნებაში იგულისხმება თანამედროვე ეპოქის უმაღლესი მიღწევა — ადამიანი მოღვაწე. ადამიანი შემოქმედი, ყოველგვარი ჩაგვრისაგან თავისუფალი, კომუნიზმის მშენებელი პიროვნება.

თანამედროვე საბჭოთა პიროვნების სოციალური ბუნება გულისხმობს თავისუფლებას, თანასწორობას, შეგნებულობას და პასუხისმგებლობას. არც ერთი ეს თვისება და პიროვნულობის პარამეტრი არ არსებობს ერთმანეთისაგან იზოლირებულად და საპირისპიროდ. თავისუფლება თვით საკუთარი რეალიზაციისათვის მოითხოვს პასუხისმგებლობას, დისციპლინას, შეგნებულობას. ადამიანი პასუხს აგებს იმიტომ, რომ თავისუფალია და თავისუფალია იმიტომ, რომ პასუხი აგოს, ანუ ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გრძნობა და შეგნება. შესანიშნავად არის ნათქვამი ახალ საბჭოთა კონსტიტუციაში: ადამიანს თავისუფლება ეძლევა არა იმისათვის, რომ დაუპირისპირდეს კოლექტივისა და საზოგადოების ინტერესებს, არამედ, პირიქით, გამოიყენოს საკუთარი თავისუფლება შემოქმედებითი მოღვაწეობისათვის, ანუ საზოგადოებრივი კეთილდღეობისათვის.

ახალი საბჭოთა ადამიანი პიროვნულობისა და სოციალურობის ასეთი ერთიანობის განსახიერებაა. სოციალიზმის პირობებში თავისუფლებისა და აუცილებლობის დიალექტიკა ეს ობიექტურ-ინტელექტუალური საფუძველი, რაც საშუალებას იძლევა მოიხსნას ადამიანის ისტორიული გაუცხოვების სოციალური წყაროები და დაიბრუნოს ადამიანმა, როგორც კარლ მარქსი იტყოდა, თავისი საკუთარი არსება — ჭეშმარიტი ადამიანობა. ეს არის თავისუფალი შრომის ხარბიელი, შემოქმედებისა და მოღვაწეობის უსაზღვრო ასპარეზი. სწორედ ეს ხარბიელი და ასპარეზი მისცა ადამიანს და კაცობრობას ოქტომბრის რევოლუციამ და ამაშია მისი ისტორიული მნიშვნელობა.

ამრიგად, ახალი საბჭოთა ადამიანის ჩამოყალიბება ოქტომბრის რევოლუციის უმნიშვნელოვანესი მონაპოვარია. მაგრამ ეს იმას რადი ნიშნავს, რომ ყოველი ჩვენგანი აკმაყოფილებს ახალი ადამიანის ცნებას, ყველას შეგნებული აქვს თავისი მოვალეობა და ასრულებს მას. ახალი ადამიანის აღზრდა მთელი ჩვენი კომუნისტური აღმშენებლობის ერთ-ერთ ცენტრალური ამოცანაა.

ამ ამოცანასა და მთელი რიგი სხვა პრობლემების გადაწყვეტაში ჩვენი რესპუბლიკის იდეოლოგიური სამსახურის ყველა რგოლს მნიშვნელოვნად დაეხმარება მუშაობაში იმ პოლიტიკური დოკუმენტების ღრმა შესწავლა და უნარიანი პროპაგანდა, რომლებიც ჩვენს პრესაში ამ დღეებში გამოქვეყნდა ოქტომბრის რევოლუციის სახელოვანი იუბილეადამი მიძღვნილ საკავშირო და რესპუბლიკურ ღონისძიებებთან დაკავშირებით. ამ დოკუმენტებში მოცემულია ჩვენი დღევანდელი ცხოვრების სოციალური და პოლიტიკური მაჯისცემის ნათელი სურათი, მისი განვითარების ვექტორი და პერსპექტივები, ნაჩვენებია ის საბრძოლო მიჯნები, რომელთა მიღწევისათვის საყოველთაო-სახალხო ლაშქრობაში ყოველმა ჩვენგანმა უნდა იპოვოს თავისი ადგილი.

პროფესორი

ბელა ბანძელაძე.

საკვლევი

მსოფლიოს ამბები

ტელეტაიპი გადმოგცემს

შეხვედრები ვაშინგტონში

ვაშინგტონი, 30 ნოემბერი. (საკვლევი). ამერიკის შეერთებული შტატების ვიცე-პრეზიდენტმა უ. მონდეილმა მიიღო რესაუბლიკებისა და ოლქების საბჭოთა ორგანიზაციების ხელმძღვანელ მუშაკთა დელეგაცია.

მიღების დროს, რომელმაც მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა, ვიცე-პრეზიდენტი ესაუბრა დელეგაციის ხელმძღვანელს — სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატს, რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს მ. ს. სოლომენცევს. უ. მონდეილმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საბჭოთა დელეგაციის ვიზიტი დადებითს გავლენას მოახდენს შეერთებული შტატებისა და საბჭოთა კავშირის ურთიერთობის შემდგომ განვითარებაზე. მ. ს. სოლომენცევმა თქვა, რომ დელეგაციის მოგზაურობის მიზანია ყოველნაირად შეუწყოს ხელი ჩვენი ორი ქვეყნის მთავრობათა და ხალხთა შორის ურთიერთგაგების განმტკიცებას.

საბჭოთა კავშირის მხრივ საუბარს დაესწრო სსრ კავშირის ელჩი ამერიკის შეერთებულ შტატებში ა. თ. დობრინინი, ამერიკის მხრივ — პრეზიდენტის თანაშემწე ეროვნული უშიშრობის დარგში ზ. ბეჟზინსკი.

ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა ს. ვენსმა სადილი გაუმართა საბჭოთა დელეგაციას. სადილის დროს ს. ვენსმა და მ. ს. სოლომენცევმა სიტყვები წარმოთქვეს. სადილზე იყვნენ მთავრობის წევრები, შტატების გუბერნატორები, სენატორები, საზოგადო მოღვაწეები.

საბჭოთა დელეგაცია მიიღო ამერიკის შეერთებული შტატების დედაქალაქის მერმა უ. ვაშინგტონმა და გააცნო ქალაქის განვითარების გეგმები.

იმავე დღეს საღამოს დელეგაცია სამშობლოში გამოფრინდა.

ვნუკოვოს აეროდრომზე მას დახვდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე კ. ტ. მაზუროვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ვ. ვ. კუზნეცოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის განყოფილების გამგის მოადგილე ა. ს. ჩერნიაევი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ი. ნ. ზემსკოვი, რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილეები ნ. ო. ვასილიევი, ვ. ი. ვოროტნიკოვი, სხვა ოფიციალური პირნი, დამხვდურთა შორის იყო ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩი სსრ კავშირში მ. ტუნი.

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთობლივი ანგარიშგების ეკონომიკურ ინსტიტუტ

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთობლივ ანგარიშგების ეკონომიკურ ინსტიტუტ

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთობლივ ანგარიშგების ეკონომიკურ ინსტიტუტ

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთობლივ ანგარიშგების ეკონომიკურ ინსტიტუ

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთობლივ ანგარიშგების ეკონომ

ინგლისელ ეკონომისტთა ერთ

ინგლ

ინ

ინ

ინ

სტუდენტთა ხელოვნება

თბილისის ჩაის სახლის ხაგამოფენო დარბაზში მოწყობილია საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სახნავლებლების სტუდენტთა ნამუშევრების გამოფენა-კონკურსი, მიძღვნილი დიდი ოქტომბრის რევოლუციის მე-60 წლისთავისადმი. იგი მოაწყეს საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრომ, საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სტუდენტთა

ხელოვნებათმცოდნეობა-კვლევითი მუშაობის რესპუბლიკურმა საბჭომ.

გამოფენაზე წარმოდგენილია სტუდენტთა 600-მდე ნამუშევარი (ფერწერა, ქანდაკება, გრაფიკა და სხვ.).

* * *

სურათებზე: გამოფენის ექსპონატები — ნ. გოგოლაშვილის „კოლმეურნის პორტრეტი"; ნ. შალამბერიძის — „მეფურჭლეები"; გამოფენის ერთ-ერთი კუთხე.

ხ. კილაძის ფოტო.

მწერალი და ჟურნალისტი

ჯერ კიდევ ქუთაისის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტი, ქართული ენისა და ლიტერატურის ფაკულტეტზე სწავლის პერიოდში გაეცნო და დაუახლოვდა ელიზბარ უბილავა მომავალ ირობილ მწერლებს ლადო ასათიანს, სეგრიან ისაინს, გიორგი ფეტვარაძეს, დია ჩიანელს, ნიკა იამჯელს. მათთან ურთიერთობა და შემოქმედებითს მეგობრობაში მიიღო პირველი ლიტერატურული წრთობა. ორი კურსის მთავრების შემდეგ ე. უბილავა სწავლის გასაგრძელებლად ილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გადავიდა, რომელიც 40 წელს დაასრულა.

ლიტერატურულ სარბიელზე იგი ქსენით გამოჩნდა. მისი პირველქმნილი „ზამთარი" 1934 წელს ლიტერატურულ გაზეთში, „ბურნაგი" ოცდაათიან და რომოციანებში თავის სახელოვან ძმასთან, ალექსი ოქრაში დაღუპულ პოეტ ვლადიმერ უბილავასთან ერთად სისტემატურად აქვეყნებდა ჭკვნს ახალგაზრდა მწერლების ნაწარმოებებს („ჩვენი თაობა") და ეთეგ გაზეთებში.

940 წელს ჟურნალ „მნათობში" დაიბეჭდა ე. უბილავას მოთხრობა „მიწა", რომელმაც მკითხველისა და ლიტერატურული ოგადოებრიობის საერთო მოწონება დაიმსახურა. იმ დროიდან ალის მოთხრობები, მხატვრული ნარკვევები, ლიტერატურული პუბლიცისტური წერილები ბეჭდება „კომუნისტის", „საბჭოთა ეროვნების", „ლიტერატურული საქართველოს", „ლიტერატურული ... „ბურნაგის", „ბურნაგ-ეროვნების" ფურცლებზე. ამ ... ბებში მკაფიოდ აისახა ... ხალხის ომამდელი, ომისა ... ომისშემდგომი პერიოდის შეჯ... ებითი შრომა.

უბილავას პირველი წიგნები „ბორი" და „დიდ გზაზე" გაეცა ორმოცდაათიან წლებში. ... ელი ასახავს სამგორის ზემო ... ტრალური. არხის სახალხო ... ებობას, ხალხ მეორე წინააღმდეგ ბრძოლებს, ხალხ ... ელებლის ახალგაზრდობის ... ბრ და ხალისიან ცხოვრებ... მომდევნო წლებში მწერლის ... რი წიგნი გამოიცა. მათ შორ... განსაკუთრებით საყურადღებ... რომანი „ანაკლიის ღამე" ... ოთხრობა „ყვავარჯენი".

ნაწარმოებებში დახატული ... ელი და ომისდროინდელი ... ულ ხოფლის ცხოვრება, ... ვმირი ხალხის, განსაკუთრ... მზარდი თაობის სულიერი

საკმაოდ ფართოდ არის გავრცელებული და თითქმის დამკვიდრდა აზრი, რომ შემოქმედის, მეცნიერის სრულ აღიარებას გარკვეული დრო სჭირდება, რომ თანამედროვენი ხშირად ობიექტურნი არ არიან — თითქოს ისინი ან აზვიადებენ, ან აკნირებენ ამა თუ იმ პიროვნების დამსახურებას. რა თქმა უნდა, დრო პირუთვნელი მსაჯულია; მომავალი თაობები უფრო დინჯად და მიუკერძოებლად ეკიდებიან საბოლოო განაჩენის გამოტანას, მაგრამ ეს როდი ნიშნავს, თითქოს ყოველთვის მათ უნდა დავეთმომთ მოღვაწეთა შეფასების უფლება. აკი მიუზიდო დოეანიელობამ დიდ გალაკტიონს, მისი შესაფერი საყოველთაოსახალხო აღიარება და სიყვარული. ამიტომ ყურადღებისა და თანაგრძნობის ღირსი ყოველი ავტორიტეტული სიტყვა იმათ

რეცენზიის მაგივრ

მეცნიერების ნიღაბს ამოფარებული „ვაზიპატრიოტული ზოლაპარეობა, რაც პოოვინციალიზმის ჭიობისაკენ გვიწევს). რაფინირებულ ინტელიგენტი, ერთდროულად თავმდაბალი და ამაყი, ღირსეულებთან მიმნდობი და ბულგახსნილი, პატარა, სულმოკლე. კაცობრებისათვის შეუფალი და ლამის გოროზი, გორგი წერეთელი თანამედროვეების რაოდაც ერთიანი დაკნინებული მსჯავრის ზიღმა დარჩა.

სოფიო გველესიანის წიგნის ერთ-ერთი ღირსება ის არის, რომ მან წარუდგინა მკითხველს არა დაშტამპული ფოტოპორი ტრადიციული „სასიქადულო შამფურმეილისა", რომელსაც არც სახე გააჩნია, არც თვისებერება, არც ნებები, არც ადამიანური სისუტე, არამედ მოგვცა თავისებული პორტრეტი მეცნიერისა და ადამიანისა, რომლისთვისაც

წიგნი გიორგი წერეთელზე

— მეცნიერის გახსენება —

ზე, ვინც ფეოდოდ და ქმნიდა ჩვენს თეატრზე, მით უმეტეს გამოკვლევა ან პუბლიცისტური ნარკვევი მათ შესახებ.

ცნობილი ჟურნალისტის სოფიო გველესიანის ამ ხასიათის წიგნმა ითითვიდეი მიმიზიდა უბარალო, უპარტიზანი სათაურით „აღმოსავლეთმცოდნე გიორგი წერეთელი". ქართველი მკითხველი განებერებელია ავტორებისაგან ეპითეტების არარაციონალური მომარჯვებით, ამიტომ სათაურის სასადაც ეუნერბლივი განაწყობს ვაზიადებებისაგან გაბეზრებულ მკითხველს წიგნის სასარგებლოდ: მით უმეტეს, რომ ეკი ეძღვნება დიდ ქართველ მეცნიერს, მეტად საინტერესო და რთულ პიროვნებას ქართველ წერეთელს.

ამ სტრიქონების ავტორს ჰქონდა ბედნიერება გიორგი წერეთელთან თანამშრომლობისა და ახლო ურთიერთობისა, ამიტომაც მისთვის ძნელია კანონზომიერი რეცენზიის დაწერა; რამდენიმე შენიშვნას ვიტყვი მხოლოდ შთაბეჭდილების გაზიარებასთან ერთად.

ქართული აღმოსავლეთმცოდნეობის სკოლის ფუძემდებელი და მამამთავარი, მაღალი რანგის თანამედროვე ლინგვისტი, ისტორიისა და ლიტერატურის შესანიშნავი მცოდნე გიორგი წერეთელი გახლდათ საერთაშორისო „ლაის მეცნიერის ტიპიური ნიმუში. მისი მეცნიერული ინტერესების ფართო დიაპაზონი შორს იყო ჯარგანულად ეფიტერი, დილეტანტური უნივერსალიზმისაგან, ხოლო მისი პატრიოტიზმი არასოდეს დაპირისპირებია მეცნიერულ კეთილსინდისიერებას (ჩვენში, სამწუხაროდ, ძალიან ... ოვნად ...) ... ...